Anul IV. Sept.—Oct. 1933 No. 31—32

PLAIURI HUNEDORENE

REVISTA ASOCIAȚIEI CORP. DIDACTIC PRIMAR DIN JUD. HUNEDOARA.
ORGAN DE CULTURĂ PROFESIONALĂ ȘI GENERALĂ.

CUPRINSUL: Pag.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: PETROȘANI, STRADA FILIPESCU No. 3

Revista „Plaiuri Hunedorene" apare lunar sub conducerea unui comitet de redacţie compus din:

Sabin Jula — Simeria, preşedintele Asociaţiei învăţătorilor,
A. Constantinescu — Hunedcara, v.-preşedintele Asoc. înv.,
Ioan Ciora — membru în Comitetul Asociaţiei învăţătorilor,
Nicolae Creţu — Orăştie,
I. Morţun — Simeria, secretarul Asociaţiei învăţătorilor,
Alexiu David — Petroşani, institutor,
Gh. Ittu — Petroşani,

Redacţia: **AL. DAVID.** — Administraţia. **GH. ITTU.**

COLABORATORII REVISTEI

Izabela Sadoveanu şi **Apostol Culea** — Bucureşti, **Olimpia Teodoru** — Lugoj, **Victoria Popagoga** — Hunedoara.

Constantin Sporea, Victor Solomon, Elena Sporea, I. Mihu, N. Sporea şi **Iosif Stanca** — Deva, **I. Măgură.**

Constantin Stan şi **Petre Petrescu** — Sibiu, **Vasile Lucaciu** – Petroşani, **Marin Biciulescu** – Bucureşti, **P. Rusu**—Ţebea, **Alexiu David**—Petroşani, **Sabin Jula** şi **I. Morţun**—Simeria, **Nicolae Creţu**—Orăştie, **A. Constantinescu** şi **Valeria Nemet**—Hunedoara, **Ioan Baciu**—Răcăştie, **Daniil Popescu**—Hăşdat, **Pavel Popescu**—Peştişul-Mic, **Pompeiu Hossu Longin**—Vulcan, **Sterian Ciucescu**—Ruda, **N. Roşca Greci, G. Mironescu** — Iaşi, **I. Bura, Pavel Lazăr** — Brad, **M. Butoi** — Luncoiul-de-sus, **G. Enescu** — Piteşti şi **N. Danielescu** — Deva, **Elisabeta Beisser**-Ghelar, **Niculae Manea**-Curpeni. *M. Bogza, E. Dan, Veronica Oana, Gh. Ittu, P. D. Cristea, V. Popa, Veturia Mărginean, Emilia Ivaşcoiu, P. Simoiu, Gh. Fotescu, D. I. Băgescu, Gh. Beuran, Ion C. Florea, I Barna, O. Dubenschi, N. Manea, M. L. Ramses, V. I. Mareş, I. Mermezeu, I. Mânduc, I. Trifoiu, I. Brătulescu, T. Ittu, Hartwig Fr., Ion Sântimbreanu, Maria Lenkei, Ana Husti, Sp. Popescu*

Manuscrisele se vor trimite direct redacţiei.

ABONAMENTUL: 100 LEI

Abonamentul şi anul revistei se socoteşte după anii şcolari adecă dela 1 SEPTEMBRIE la 1 IULIE

Anul IV. Sept.—Oct 1933. No. 31—32.

PROCEDURI PEDAGOGICE NEDESMINȚITE

Greşit, se crede uneori că înaintaşii noştri învăţători bătrâni de acum 30—40 ani, având mai puţină ştiinţă de carte, nu s'ar fi găsit printre ei dascăli buni şi pedagogi adevăraţi. E cu totul greşită această credinţă, căci dacă nu ar fi aşa nu aş fi găsit printre ei oameni cari mi s'au părut pedagogi înnăscuţi şi talentaţi, dela cari am putut prinde unele procedeuri educative cari nu s'au desminţit deloc. Voiu încercà să schiţez câteva din ele, cari mi-au dat mai bune rezultate şi mi-au fost mai spre uşurinţă decât ceeace am învăţat din cărţi scrise.

Deprinderi la ordine.

Brânduşe Viorel este elev leneş, îşi uită mereu cărţile, caietele sau alte rechizite, acasă. La lecţie toţi copiii lucrează numai el stă şi se uită. Invăţătorul întrerupe puţin lecţia spunând copiilor: „Băeţi, aşteptaţi puţin! Brânduşe, conşcolarul vostru, şi-a uitat caetul şi creonul acasă. Mă duc *eu*, să i-le aduc!“ Invăţătorul deabia pune mâna pe pălărie şi palton, dând să plece şi întrebând: „Unde-ţi ţii cărţile şi caietele?“, când pe bietul Viorică îl umflă plânsul şi sughiţând din adâncul plămânilor, cere voie să meargă el să-şi aducă lucrurile uitate.

Orice cunoscător al sufletului copilăresc îşi poate închipui ce se petrece în sufletul lui Viorică, în cele câteva secunde, cât se petrece scena, la care toţi elevii clasei sunt ochi şi urechi. Inchipuirea îi arată momentul intrării pe neaşteptate a învăţătorului în casa lor, cererea caetelor uitate, zăpăceala şi ruşinea părinţilor, alergături în

dreapta şi în stânga, etc., etc. Toate aceste închipuiri, pun pe bietul Viorică sub o presiune morală, (o pedeapsă foarte mare, dealtfel, fără a fi bătut sau certat şi e cu atât mai usturătoare şi mai simţită lecţia, cu cât lipsesc cele două mijloace arătate mai sus) încât când acesta vede că i-se dă însfârşit drumul să le aducă el singur, crede că i s'a făcut un mare favor şi aleargă nebuneşte să le aducă.

Este deajuns să se repete cele arătate mai sus, de două ori, la începutul anului într'o clasă şi nu se va mai găsi elev să-şi uite sculele acasă sau să le peardă pe undeva.

Deprinderi la curăţenie.

Decâteori văd hârtii, coji, sau alte murdării în jurul cetedrei, înainte de a începe lecţia, mă aplec şi adun frumuşel spunând: „Aşteptaţi puţin, băeţi, să ridic întâi gunoaiele pe care le-am făcut p'aici!"

— „Nu domnul le-a aruncat ci Barbu şi cu Nopcea!" strigă cei din băncile întâi, şi-mi dau ajutor.

Când văd murdării în bănci mă duc şi încep a ridică şi de acolo şi atunci toţi copiii, grăbiţi se pleacă şi curăţă fiecare pe sub banca lui. Când s'a isprăvit, mă uit satisfăcut şi spun cu veselie elevilor mei: *Ce bine că e curată clasa noastră! Vă place vouă aşa curată?*

Iar când intră copiii în clasa curăţită şi bine spălată, le spun: *Vedeţi clasa noastră, e curată ca oglinda. Vreţi voi să o păstrăm tot aşa curată?*

— *Vrem!!*

E destul să repetăm şi acest joc-lecţie de 5--6 ori la începutul anului şi să fim atenţi mereu şi oridecâteori am vedea vre-o hârtie sau sământă aruncată pe jos să ne aţintim privirea asupra ei şi îndată se vor arunca zece copii să o ridice. Deprinderea la curăţenie a pornit pe drumul cel bun.

Tot asemenea procedăm şi pe vreme de ploaie,

sloată, sau zăpadă, când intră copiii cu cizmele sau opincile murdare în clasă.

Este destul să spui de 2—3 ori celor mai neglijenţi:

— Micule, dă puţin cizmuliţele tale să ţi-le curăţ eu de noroiu!

— Pune opinca ici să o scutur eu de zăpadă! Cei provocaţi ca şi ceilalţi, vor alergà singuri înapoi în sală să-şi scuture încălţămintea şi astfel n'avem nicicând nevoe să certăm sau mai cu seamă să batem. Aceste mijloace detestabile nu ne dau rezultatele nici pe departe ale procedurii arătate mai sus.

Caută cu orice prilej să dispui bine clasa. Lasă copiii să râdă cu toată pofta şi dacă se poate uneori chiar provoacă indirect şi isteţ, râsul copiilor. Copiii la şcoală râd din tot sufletul! Nu pot uita nici zilele nici lecţiile când au râs fericiţi.

La toate obiectele dar mai cu seamă la aritmetică, orice prostie, sau enormitate ar spune un copil, nu căuta să-l cerţi sau să-i spui numaidecât, nu-i aşa, sau că-i *rău*, ci admite-i temporar tot ceeace a spus şi apoi condu-l să vadă singur că nu a judecat bine. Intrucât se poate caută iarăşi în chip glumeţ să-i arăţi prăpastia pe care a spus'o şi când va vedea aceasta singur, atâta silinţă o să-şi dea încât o să te pună în mirare.

AL. DAVID.

Pe marginea noului proect de lege a înv. primar

de Veturia Mărgineanu.

Se comentează mereu, de către competenţi ori mai puţin competenţi, felul cum dascălul primar înţelege să satisfacă exigenţelor inerente carierei sale. Şi numai din rândurile celora care nu înţeleg să subordoneze intereselor personale, pe cel al şcoalei; se pot ridica glasuri autorizate, care să afirme greul traducerii în faptă a ceiace legea, programa analitică, pretinde. Căci oricât s'ar căuta a se evidenţia rolul învăţătorului în educaţie, ştim că acest rol este în funcţie şi de planul obligator

de desfăşurare a activităţii şcolare; care este programa analitică. Această programă analitică, poate fi—într'un caz—de cel mai mare ajutor învăţătorului; după cum—în alt caz—poate să-i paralizeze activitatea.

Ştim prea bine, cu toţii, care sunt condiţiile unei bune programe analitice, (fapt care nu ne poate împiedeca a le releva încăodată). Este vorba anume, ca 1) materia de învăţământ să aibe strânse corelaţii cu viaţa; 2) să se potrivească sufletului copilului şi 3) să satisfacă exigenţelor de natură socială şi naţională. Surplusuri de amănunte, în desacord cu puterea de percepere şi asimilare a copilului, duc la acel rezultat nul, care se resfrânge asupra vieţii de după şcoală, a copilului; prin neutilizabilitatea în viaţă, a nimic din ceiace a învăţat în 7 ani de şcoală primară.

Ori, fiind pusă din nou în discuţie reorganizarea înv. primar, e natural ca să ni se ofere şi nouă, organelor de execuţie a nouei legi, prilejul de-a ne exprima nădejdile ori temerile, pe pe care noul proect de lege ni le-ar inspira.

In darea de seamă a proectului, legiuitorul spune: „Noua programă a învăţământului, a eşit dintr'o triplă colaborare: actuala conducere a Ministerului de Instrucţie publică, Ministerul de agricultură şi într'o măsură oarecare, vechea programă, care conţinea unele dispoziţii destul de necesare, pentru nevoile actuale, ale culturii populare".

Şi mai departe: „La baza acestei programe stau câteva principii... principiul *programei minimale*, al apropierii de viaţa locală şi acela al unui utilitarism măsurat".

Ne oprim la partea privitoare la colaborarea din care a „eşit" noua prgramă. Intâiu, după cum e natural, Ministerul de Instrucţie. Apoi cel al agriculturii. Natural şi aceasta, întrucât va fi vorba despre programa de învăţământ, privitoare la regiunile agricole. Dar restul neneglijabil al ţării? Cerem să se specifice şi acest lucru. Sau se va menţine tiparul unic, în care să turnăm vlăstarele ţării. Din punct de vedere naţional, fără discuţie, aşa va fi, însă din punct de vedere al realităţilor fiecărei regiuni, cum să îndrumăm copiii? Cât priveşte colaborarea în parte, a vechei programe, recunoaştem că „în parte" într'adevăr e necesar, omiţând bine înţeles anacronismul, din programa diferitelor obiecte. Aşa, de ex. credem că se va revizui cu atenţie programa de igienă a cl. VII-a, unde copile de 13—14 ani învaţă igiena copilului nou născut; având a reţine

amănuntele specificate în manual, dar nejustificate de vârsta copilului. Căci am văzut cazuri, când mame, care supraveghează educaţia copilelor, au reproşat învăţătoarei aceste amănunte, pe care le găseşte prea timpurii pentru fetiţa ei. Şi cu multă dreptate, deoarece aceste lucruri privesc pur şi simplu pe tinerile mame. Iar pregătirea „viitoarelor mame" se poate face ceva mai târziu decât la 13—14 ani; prin şezători anume organizate de către competenţi. Apoi e bine a nu se neglija faptul că în cele mai multe cazuri, cele 3 clase supraprimare sunt conduse de un singur învăţător. In consecinţă, o lecţie a cl. VII e asistată şi de eleve dela 10—11 ani, cărora nu le poate servi la nimic, amănuntele pe care le vor asculta. Cred juste aceste observaţii, prin faptul că îmi place să respect copilăria. Şi cred că prea timpurie iniţiere în aceste amănunte, nu realizează întru nimic, intenţia legiuitorului.

Mai departe, am menţionat principiile dela baza nouei programe. Principiul *programei minimale*, în I-ul loc. Dacă în această privinţă concepţia legiuitorului se va identifica întru totul cu interpretarea autorilor de manuale didactice; învăţătorul va primi un real sprijin şi putem spera în ireproşabilitatea viitoarelor manuale didactice.

Se zice, e drept, că dascălul bun învaţă şi fără carte. Odată existentă însă cartea, ea trebue să fie ajutorul, atât a celui bun, cât și a celui mai slab.

Principiul apropierii de viaţa locală, l'am văzut menţionat şi în vechea programă. Sigur, teoretic numai. Iar în această privinţă cred, fără şovăire, că pentru a avea conştiinţa prestigiului familiei mele, trebue să-mi cunosc părinţii, mai întâiu. La fel, pentru a creşte cetăţeni cu dragoste şi respect pentru patrie, va fi absolut necesar să cunoască frumuseţile, bunurile, tradiţiile regiunii în care trăeşte. Când va şti preţui bogăţiile şi tradiţiile sfinte ale regiunii sale, fiecare cetăţean îşi va avea clară conştiinţa obligaţiei de a se sacrifica, la nevoe, pentru salvarea a ce are mai sfânt. Nu „regionalismul" conceput în strâmteţe de orizont, ci regionalism fecund de realizări; pentru împodobirea cât mai mult a sufletului ţării mele (celor nelămuriţi, le-o ofer drept confesiune).

Cât priveşte principiul „unui utilitarism măsurat", aici ne amintim de diferitele şi uneori contradictoriile lămuriri, ce s'au dat de către cei chemaţi, cu prilejul discutării legii în vigoare. Astfel, d. Ionescu-Şişeşti, preciza sensul de utilitarist, în felul

următor: „Practic utilitarist" înseamnă să-l înveţi pe copil ceva precis, bine şi definitiv, după aptitudinile sale şi *după caracterul regiunei*-fireşte.

Distinsul nostru pedagog, d. G. G. Antonescu în lămuririle pe care le dădea despre rostul învăţământului supraprimar (căci aici se accentuiază caracterul utilitarist al înv.) spunea: „El are menirea să adâncească cunoştinţele celor 4 ani şi să pună în legătură aceste cunoştinţe, cu viaţa. Caracterul său este mai mult educativ. *Trebue trezit interesul şi dragostea copilului, pentru ocupaţiunea practică a locuitorilor din regiunea unde este şcoala*; nu e vorba de a-l învăţa o meserie, meseria o învaţă el în viaţă".

Aşteptăm cu multă curiositate, interpretarea pe care noua lege, v'a da-o noţiunei de „utilitarist".

Cu oricât optimism am privi noi, dascălii primari, seriile de modificări ce se perindează în învăţământul nostru; nu putem ascunde faptul că realitatea noastră şcolară, nu de golul legilor sufere şi, că golul este mai mult de natură morală.

Ridicaţi, D-lor legislatori, moralul şcoalei primare, printr'o omenească respectare a prestigiului dascălului, prin dispensarea dela atâtea mizerii şi privaţiuni de tot felul; şi nu va mai trebui să aibe gândul, fiecare Ministru de Instrucţie, de-a croi o nouă lege. Invăţământului nostru îi trebuesc oameni capabili de muncă, oameni cari pot găsi în sufletul lor izvor de abnegaţie pentru cariera ce şi-au ales. Ori, realităţile noastre româneşti, oferă acest concurs, în cea mai mică măsură, tocmai dascălului primar.

SITUAŢIA INVĂŢĂMÂNTULUI DIN JUDEŢUL HUNEDOARA

D-l rev. şcolar, *I. Macarie*, a întocmit, la sfârşitul anului şcolar trecut, un amănunţit şi temeinic raport asupra situaţiei întregului învăţământ primar din acest judeţ. Extragem din documentatul raport datele de mai jos privitoare la realităţile şcolare, căci celelalte date referitoare la corpul did. vor apare în anuarul ministerului.

Judeţul nostru are o suprafaţă de 7695 km. patraţi, cu 418 comune din care 5 urbane şi 413 rurale, cu o populaţie de 331676 locuitori repartizându-se 41 locuitori de km. patrat.

După naţionalitate $82^0/_0$ din locuitori sunt Români iar restul de $18^0/_0$ sunt Germani, Maghiari, Evrei şi alte naţionalităţi.

Cu privire la numărul copiilor din judeţ pe baza recensământului şcolar din 1932, situaţia se prezintă în felul următor:

Dela 5– 16 ani sunt: băeţi 28.936, fete 27.423 Total, 56.359

Dela 5—7 ani sunt: băeţi 5.391, fete 5.293 Total. 10.684 copii obligaţi a urma şcoalele de copii mici.

Dela 7—16 ani sunt: băeţi 23.545, fete 22.130, Total 45.675 copii obligaţi a urma şcoala primară.

Dela 16—18 ani sunt: băeţi 3.020, fete 2.598, Total 5.618

Dintre aceşti copii au fost înscrişi şi au urmat la şcală:

La grădinele de copii de stat.

Inscrişi: băeţi 1.163, fete 1.123, Total 2.286.

Au urmat regulat: băeţi 1.098, fete 990, Total 2.088

La o singură grădină de copii mici confesională ce avem în judeţ (ev. luterară cu limba de propunere germană, în Orăştie) au fost înscrişi: băeţi 27 şi fete 21, total 48.

Au rămaşi neînscrişi la grădinile de copii din lipsă de local, etc: băeţi 4.201, fete 4.149, total 8.350.

Au funcţionat în anul 1932—33, în tot judeţul 39 grădini de copii de stat cu 50 învăţătoare conducătoare.

După noile repartizări de posturi pe baza bugetului statului de pe anul curent au rămas 36 şcoale de copii mici cu 44 posturi, dintre cari 41 ocupate cu titulare şi 3 sunt libere pe data de 1 Septemvrie 1933.

Situaţia şcoalelor primare.

La şcoalele primare de stat au fost înscrişi:

băeţi 18.915, fete 16.036, total 34.951

Dintre aceştia au urmat regulat:

băeţi 14.053, fete 10.475, total 24.528

Au fost promovaţi: băeţi 11.499, fete 8,311, total 19.810

Inscrişi în şcoalele primare de stat

I	b. 5001,	f.	4602,	total	9603
II	„ 3945,	f.	3509,	„	7454
III	„ 3390,	f.	3056,	„	6446
IV	„ 2820,	f.	2440,	„	5260
V	„ 2163,	f.	1504,	„	3667
VI	„ 1165,	f.	702,	„	1867
VII	„ 431,	f.	223,	„	654
	b. 18915,	f.	16036,	total	34.951

Au urmat regulat.

I b.	3729, f.	3233, total	6962
II „	2975, „	2083, „	5058
III „	2791, „	2220, „	5011
IV „	2000, „	1628, „	2628
V „	1523, „	800, „	2323
VI „	763, „	407, „	1170
VII „	272, „	104, „	376
b.	14053, f.	10475, total	24528

Au fost promovaţi.

I b.	3179, f.	2442, total	5621
II „	2336, „	1802, „	4138
III „	2185, „	1777, „	3962
IV „	1825, „	1278, „	3103
V „	1099, „	644, „	1741
VI „	624, „	270, „	894
VII „	251, „	100, „	351
Total b.	11499, f.	8311, total	19810

Din tabloul elevilor de 45.675 obligaţi a urma şcoala primară au fost înscrişi: la şcoalele primare de stat 34.951 elevi şi la şcoalele confesionale min. 2279 elevi, total 37,230 elevi.

Au rămas neînscrişi din lipsă de posturi, localuri etc. 8445 copii. Din elevii înscrişi au fost promovaţi 57%, iar dintre cei ce au urmat regulat au fost promovaţi 82%.

După noua repartizare a şcoalelor, judeţul nostru are 391 şcoale primare de stat, cu 636 posturi, dintre cari 589 ocupate cu titulari iar 47 libere pe data de 1 Septemvrie 1933.

De fiecare învăţător se vine un număr de 53 elevi.

In judeţ au mai funcţionat şi 32 şcoli primare confesionale minoritare, cu 57 de învăţători, revenindu-se de fiecare învăţător 42 elevi.

La examenul de absolvirea învăţământului primar s'au prezentat şi reuşit 461 elevi dintre care români 341, maghiari 81, germani 36 şi 3 evrei.

Constatări cu privire la mersul învăţământului.

Anul şcolar a început şi încheiat conform legii. Frecvenţă bună s'a constatat la 78 şcoale. Frecvenţă slabă s'a constatat la 309 şcoale.

Cursuri complimentare s'au ţinut la 163 şcoale.

Ateliere şcolare de tâmplărie au funcţionat pe lângă 22 şcoale, dintre care două şcoale au avut maestre plătite de stat.

Ateliere şcolare pentru fete au funcţionat pe lângă 5 şcoale, dintre care două şcoale au avut maestre plătite de stat.

Şcoli complimentare cu caracter practic agricol la care au predat agronomi au funcţionat 7, iar numai . cu învăţători 79.

S'au ţinut cursuri pentru adulţi la 25 şcoale.

In privinţa înzestrării şcoalelor cu materialul didactic necesar s'a constatat că :

45 şcoale au materialul didactic necesar complect.

322 şcoale au material didactic necesar necomplect.

20 şcoale nu au deloc material didactic.

Dela Casa Şcoalelor au primit material didactic începând din anul 1922, un număr de 339 şcoale.

Muzee şcolare la 29 şcoale.

Biblioteci şcolare sunt pe lângă 266 şcoale cu un număr de 54.673 volume, dintre care au fost cetite în cursul anului şcolar 23.661.

121 şcoale primare nu au biblioteci şcolare.

Şcoalele cu coruri' de elevi şi bisericeşti sunt 77. Cooperative şcolare 15 şi 22 cu case de economii.

Au grădini şcolare 190 şcoale, iar 80 şcoale sunt împroprietărite cu teren de experienţă agricolă.

Au funcţionat 42 cercuri culturale cari au ţinut 241 şedinţe.

Şedinţe şi şezători culturale conduse de învăţători s'au ţinut în 232 de comune.

In judeţ au mai funcţionat începând cu acest an şi 5 cercuri culturale regionale.

Metodul psihanalitic al lui Freud aplicat educaţiei copiilor

Doctorul August Aichorn, director al serviciului asistenţii tineretului din Viena, într'o comunicare făcută la congresul al doilea al societăţii psihanalitice germane, ţinut în Dresda a spus: noi ştim cu ajutorul psihanalizei că, trăsăturile de unire între copil şi societate nu sunt altceva decât procese de identificare. Trebue să se precizeze numai cu cine se poate identifica copilul. Aci

este marea semnificaţie a mediului psihic şi social. Copilul hoţ, aparţinător unei familii de hoţi, este o fiinţă desvoltată în chip complect normal. Porunca părintească: — Fură poţi, dar să nu te prindă! — este urmată în scopul procesului de identificare. Societatea numeşte anormal un astfel de copil, din singurul motiv că se consideră faptul în felul că sunt cu el mai multe generaţiuni care fură. Dar această concepţie este complect greşită.

Astfel de identificaţii privesc numai o parte a eului copilăresc. Imi amintesc de o copilă care cerşeà, cu toate că-i era sever interzis aceasta. Când am început să vorbesc cu ea, mi-a spus că trebuia să câştige parale ca să ajute pe tatăl său. Distracţia ei predilectă era jocul cu păpuşa. O întrebai: — Şi ce jocuri faci cu păpuşa? — Ea îmi răspunse: — Când sunt bolnavă, păpuşa îmi aduce bani acasă. — La întrebarea mea că deunde-i aducea banii, dete răspunsul: — I-a cerşit.

Un alt caz care denotă iarăşi cum copii transmit în jocuri realitatea lor, este acela al unei copile de 6 ani, ce a fost adusă la mine fiindcă mereu fugea de acasă. La comisariatul de poliţie era de o încăpăţinare nemaipomenită, când i-se cerea socoteală. Dela început vorbii cu această copilă despre lucruri cu totul diverse şi astfel încurând s'a petrecat între noi următorul dialog:

— Cum de ai această panglică frumoasă la păr? Mi-a dat-o mama. — Mai ai şi altele? — Da, două roşii şi una albastră. Ai şi păpuşi? — Da, una foarte rea. — Intr'adevăr? Şi cum de e aşa rea? — Fuge mereu de acasă. — Da dar de ce o fi fugând oare deacasă? — Fiindcă se plictiseşte foarte! — Dădui sfatul să aducă tovarăşe de joc fetiţei, sfatul a fost urmat şi fetiţa n'a mai fugit de acasă.

Sunt şi cazuri în care, copilul este perfect normal, considerat din punct de vedere al societăţii, în schimb însă este bolnav mediul său. Mi-a fost adus şi un puţoiu de vreo 6 ani, pe care măsa mi-l descrie ca fiind foarte rău. Se desfăşură următorul dialog: — Dar ce face acest copil de este atât de rău? — Ei, azi de pildă după mâncare nu a voit să-şi spele mâinile. Rămăsei puţin mirat. Să-şi spele mâinile, şi încă după prânz, în mediul unei simple lucrătoare, acest lucru nu era desigur ceva obişnuit. Intrebai: Dar e o greşeală aşa de mare aceasta? Ce mai face altceva? — Nici înainte de mâncare nu a voit să-şi spele mâinile şi ieri înainte de spălat cu lisoform *ce se obişnueşte la noi zilnic, a început să ţipe. — Da, şi d-ta de câte ori îţi speli mâinile zilnic? — Aşa, cam de vre-o 35—40 de ori.*

Rezultă în acest caz că mama suferea de o adevărată manie şi îşi chinuia copilul fiindcă nu o urma. Toată dificultatea educaţiei acestui copil se desprindea dintr'o reacţiune foarte justificată împotriva nebuniei mamei. Şi am trimis-o pe ea la policlinica psihanalitică.

Un alt caz: mi-a fost adus un copil de 7 ani, mamă-sa se plânge grozav de el şi de răutăţile lui. După ce o ascultasem o bucată de vreme, eu sfătuii femeia, o lucrătoare simplă, să lase copilul o săptămână spre a face tot ceeace vrea el. Ea consimţi la această jerftă şi începură a se desfăşura mişeliile copilului în casă. In prima săptămână băiatul stropi cu cerneala dintr'un călimar toate mobilele, păreţii şi padimentul. Mama rase păreţii, frecă padimentul şi curăţi mobila, ca să nu vadă tatăl, când se va reîntoarce acasă. Puţoiul ruinează lada de cărbuni din bucătărie şi îşi spală mâinile până ce nu mai rămâne nici un pic de săpun. Mama nu zice nimic. Copilul continuă cu a închide mereu robinetul de gaz, aşa încât sărmana femeie nu mai poate găti.

In a doua săptămână când sfatul meu de a-l lăsa să continue, a fost urmat, copilul sfredeleşte şuştarul de lapte, aşa că până dimineaţa a curs tot laptele. La întrebarea mea, de ce a făcut aceasta, răspunse că el şi tatăl său vor repara totul; şi astfel şi în Dumineca următoare avea ceva de reparat. Iată pentruce găurise şuştarul. Apoi cu locomotiva lui încărcată cioplește aşchii din pervazul ferestrelor. Mama repară şi aceasta să nu observe tatăl şi să maltrateze pe copil. Experimentul urmă şi în săptămâna a treia. Copilul acum mâncă deodată o porţie de friptură de trei ori mai mare ca de obiceiu şi o jumătate kgr. zahăr pisat. (ceeace nu a dat totuşi loc la nici un fel de indigestie). Dar cu aceasta trebuinţa lui de a se răsbuna se potoli pentru totdeauna. Evident o profundă boală narcotică îşi găsise însfârşit descărcarea în toate aceste mişelii (Revue Internationale de l'Enfant, *Iunie 1931*).

„LA GIOCOSA".

Frumos cuvânt! Şi dacă ne ducem cu gândul tocmai la timpurile în care a fost exprimat, ne-am opri la sec. al XV. Vittorino da Feltre şi-a exprimat concepţia sa despre forma ideală a şcoalei, sub acest cuvânt. „La giocosa" adică „Şcoala veselă" pe care Vittorino şi a

imaginat-o şi-a avut răsunetul în secolii ce au succedat. Rousseau, Pestalozzi, Tolstoi etc., sunt reprezentanţi într'un fel ai „şcoalei vesele“ prin modul cum şi-au organizat şcoalele.

„Şcoala veselă“ se întronează prin activitatea spontană a elevilor, condamnând exerciţiile monotone, lucrările uniforme repetate mecanic — fără plăcere — fără intervenţia atenţiei, voinţii şi, însfârşit fără interes.

Activitatea proprie şi plină de interes, a elevilor, condusă de „învăţătorul explorator“ (după cum îl zugrăveşte Lombardo Radice, într'un art. publ. în rev. „Satul şi şcoala“) va face o şcoală adevărat veselă.

Invăţătorul „bun“ va fi, nu acela care ştie să vorbească, ci acela care ştie să lucreze, să observe, stârnind dragostea de muncă între copii“, zice d. Stoian.

Aceste pentru educator. In ce priveşte şcoala, la noi au fost introduse diferite forme, cari au tins către o europenizare a noastră. Rezultatele au fost nemulţumitoare, ba mai mult, condamnate de societate. Lucrul a apărut enigmatic. D. C. Rădulescu-Motru l-a explicat, spunând că ceeace trebue să se împrumute este fondul instituţiilor — care este sub controlul legii morale — nu faţada lor, care a dus la un individualism material cras — având în vedere că idealul spre care tindem este formarea personaltăţilor morale.

In concepţiile metodelor de învăţământ, metodologii au căutat să formeze în cadrele metodei lor o „şcoală veselă“.

Herbart, în metoda pe care a preconizat-o, a pretins acest lucru pe motivul că a pus la baza ei interesul. Faptul în sine nu s'a petrecut întocmai. In metoda herbartiană pentru a desvolta interesul şi mai ales cel indirect recurgem la diferite condimente — cari oricât ar fi de dulci, nu prezintă mare interes pentru copii. S'a constatat că această metodă face un exces de intelectualism, abstracţie şi pasivitate.

Deci în cadrele acestei metode nu putem să avem o şcoală visată de Vittorino.

In raport cu ceeace a cerut Vittorino da Feltre se pot atribui metodei herbartiene — reflectată în programa de azi — mai multe defecte. Astfel :

1) In locul „materiilor“ sau „obiectelor“ să punem

viaţa cu bogăţiile ei de fapte şi lucruri — grupate după centrele de interes.

2) In locul împărţirii pe obiecte abstracte — vom prezinta copilului o împărţire a realităţii concrete — după funcţiunile psihologice — după interesul lui spontan.

3) Excesul de verbalism înlocuit cu activitatea elevului.

Aci trebue lămurit un lucru. Activitatea elevului să nu înceapă imediat prin „manualul" de şcoală. Pedagogul Gentile zice: „Intre copil şi materia de învăţământ să nu existe interpuşi". Să ţinem seamă de copil şi mediu, Doctorul Decroly a spus: „Să se ţină seamă mai întâiu de copil, care, el însuşi ne indică şi felul cum e bine să se procedeze în contactul pe care trebue să-l aibă cu mediul". „Cărţi, ce mobilă urâtă pentru vârsta lui...". Copilul care citeşte nu cugetă, ci numai citeşte — nu dobândeşte cunoştinţe — ci învaţă cuvinte". (Rousseau). Ceeace-l preocupă pe Rousseau erà să-l înveţe pe copil „să tráiască" — dar nu pentru viitor, ci pentru prezent. In acest senz se explică şi maxima: „Non scholae sed vitae discimus".

Aceste deziderate infantile, şi-au avut un puternic răsunet. Decroly a creat o metodă. care are la bază „jocurile educative" — „care pleacă dela ideea interesantă şi vie, exprimată prin proză şi cuvânt pentru a ajunge la momentul voit, prin analiză, la silabă şi literă şi în fine prin sinteză la reconstituirea nouilor cuvinte". (Decroly şi D-ra Moechamp). Acestei metode i s'a zis ideovizuală sau globală. Se aplică în grădinile de copii şi cl. I-a primară; după Meumann corespunde stadiilor al substanţei şi al acţiunii sau perioadei egocentrismului lui Claparède.

Convins de inconvenientele metodei herbartiene, Decroly, a creat o metodă nouă, care-i va lega veşnic opera de viaţa şcolară.

Sistemul decrolyan este o consecinţă a activismului şi are la bază interesul prezintat sub trei aspecte: activ sau motor, obiectiv şi subiectiv.

Practica pedagogică a înglobat interesul activ celui subiectiv, care se manifestă prin natura emoţională a eului faţă de fiecare obiect ce prezintă interes. Interesul obiec-

tiv face ca oricare din interesele noastre să se refere la ceva înafară de noi — în mediul extern. Acesta se pare a fi caracterul fundamental al interesului. Interesul are isvorul în noi şi nu numai obiectul provoacă interesul. „Un interes este la origină, o formă de activitate a eului care are un conţinut intelectual ce devine conştientă datorită unui sentiment de valoare“. (J. Dewey).

Şi acum să vedem cum vom putea creia o „şcoală veselă" sub auspiciile acestei metode. Lecţiile luate după centrele de interes vor fi din imediata realitate — viaţa locală, cu care se întregeşte această metodă, formând un tot armonic.

Să luăm de ex.: râul din sat. Vom face geografie, istorie, aritmetică etc.

Momentele sufleteşti prin care trece o astfel de lecţie sunt: observaţia, asocierea (în timp şi spaţiu) şi expresia care corespunde exteriorizării şi constă din desen, modelaj sau vocabular, gramatică ori compoziţie.

Cunoştinţele primite astfel rămân în memorie şi prin urmare utilitatea lor va fi mai mare. S'a constatat că ceeace se face în tovărăşie cu un sentiment de plăcere este reţinut iar ce din contră este eliminat; aceasta este legea efectului.

Această şcoală desvoltă sagacitatea; în ea este interes, curiozitate, voinţă, iniţiativă, libertate — dar nu libertinaj. Aceasta este „şcoala veselă“. Secolul al XX-lea i-a fost dat să realizeze dorinţa lui Vittorino: „la giocosa".

Roman S. Bobaru.

Ce lipseşte din manualele de aritmetică a regiunilor muntoase?

In manualele de aritmetică de curs primar sunt tratate măsurile de lungime, greutate, capacitate, suprafaţă, volum etc.

Este foarte bine! Având în vedere însă principiul naţional, specific românesc şi mai cu seamă principiul localismului, despre care se vorbeşte atât de mult în ultimul timp, nu ar fi rău să se trateze înainte sau chiar în legătură cu aceste măsuri de mai sus şi un sistem de măsuri de capacitate româneşti pure, sistem de măsuri ingenios, întrebuinţat de ciobanii

din munţii Haţegului şi ai Hunedoarei precum şi din alte părţi muntoase. Iată care e acest sistem.

Măsura cea mai mică e *cincizaca*
Şapte cincizăci fac un *cioiu*
„ cioiuri „ o găleată
„ găleţi „ o vadră
„ vedre „ o cupă.

Măsuri şeptimale. Merg crescând şi descrescând din 7 în 7. Cu acestea se măsoară laptele când sunt unite oile mai multor săteni într'un *ciopor*, în decursul verii, după ieşirea la munte.

Cum procedează ciobanii cu aceste măsuri? Când se readună oile tuturor în ciopor se mulg la ora 12 din zi înaintea tuturor părtaşilor. Laptele muls de fiecare proprietar dela oile lui se pune într'un vas de lemn care nu are diametrul mai larg de 25—30 centimetri. Cu un băţ pe care sunt însemnate măsurile sus arătate se măsoară înălţimea laptelui în vas (spunându-se de pildă 1 cupă, 5 vedre, 3 găleţi şi 2 cioiuri, după înălţimea la care s'a ridicat laptele în acel vas). Se însemnează apoi pe un alt răvaş, cât lapte a avut fiecare din cei ce au oi în ciopor. Cel ce are mai mult rămâne mai întâi la stână. El pregăteşte de mâncare ciobanilor şi ia laptele tuturor oilor până la plinirea cantităţii arătate pe răvaş. Acum laptele reunit dela toate oile se măsoară tot cu băţul crestat cu măsurile de mai sus, laptele însă băgându-se într'un vas ciubăr, mai mare cu diametrul de cel puţin 60-80 cm.

Diferiţii proprietari de oi din ciopor iau laptele dela toate oile în 3—4 zile în proporţie cu oile lor şi cu laptele avut şi poate astfel să-l prefacă în caş, Acum iau lapte mai mult decât la măsurat cam de atâtea ori de câte ori volumul vasului mai mare este mai mult de cât a celui mic sau de câte ori se cuprinde diametru mic în cel mare.

Câte socoteli frumoase nu se pot face în jurul acestor măsuri, în parte cunoscute de elevi dela părinţi lor şi cu cât mai mult i-ar interesa pe elevi întru cât e un lucru pe care-l cunosc şi cei de acasă şi se poate continua discuţia şi 'n casa părintească. S'ar satisface un principiu nou al localismului şi s'ar face lucrări după un principiu vechiu, al intuiţiei. Copii ar trăi cu adevărat aceste lecţii şi părinţii s'ar bucura că se învaţă în şcoală şi lucruri de cari copiii se pot folosi când sunt mari.

In afară de aceasta câte nu se pot lega şi înlănţui aşa de frumos cu aceste lecţii, întovărăşirea sătenilor spre a se pu-

tea ajuta reciproc. Oile se pot păzi mai uşor când sunt readunate la un loc. Cel ce are numai 3—4 oi n'ar putea să facă nicicând caş, trebuind să adune 2 sau 3 zile laptele ca să poată să-l închege.

Câte alte subiecte de compuneri şi de enarări. Ciobani, câni, măgari, strungă, focul, poveşti, adăpostiri, apărare contra fiarelor sălbatice, cântece, doine din fluer etc.

Iată un teren vast de exploatare pentru localismul educativ şi pentru o instrucţie bazată pe aparatul aperceptiv mai bine pregătit şi o înlănţuire de idei trainică şi sănătoasă.

In temeiul acesta cred că n'ar fi rău ca un autor de manuale să spargă ghiaţa introducând şi sistemul de măsuri de lapte a ciobanilor din carpaţi pe lângă înşirarea şi a celorlalte vechi măsuri naţionale. (a. d.).

ADUNAREA GENERALĂ DELA SIMERIA

Simeria. — In localitatea noastră s'a ţinut congresul judeţean al învăţătorilor hunedoreni. Au luat parte aproape 200 membri.

După serviciul religios, servit în capela ortodoxă la orele 10 a. m. în sala festivă a şcoalei, s'a deschis congresul sub preşedinţia d-lui Sabin Jula, care adresează învăţătorilor cuvinte de îmbărbătare, solidaritate, etc. salută pe d-nii inginer inspector Cristian Georgescu, d. C. Sporea dir. şc. normale din Deva şi notarul comunei Emanoil Pârvu. In continuare d. S. Jula spune : Asociaţia aşezată azi pe un drum bun, se datoreşte zelului de muncă depus de conducătorii ei şi ca pe viitor să avem sorţi de izbândă, cei dela conducerea viitoare să depună şi ei o muncă intensă.

D. C. Sporea ia cuvântul în numele şcoalei normală din Deva. D-sa declară că a venit şi dintr'un spirit de solidaritate de castă cu atât mai mult că mulţi dintre învăţătorii prezenţi sunt absolvenţi de ai şcoalei normale dela Deva. D-sa spune că în împrejurările de astăzi, dascălii sunt datori să-şi strângă rândurile, ca să se poată opune la toate curentele abătute peste capul ţării noastre.

D. inginer Cristian Georgescu, salută congresul în numele ceferiştilor din această localitate.

D. Ion Morţun, secretarul asociaţiei, a prezentat raportul comitetului asociaţiei judeţene, cu activitatea din decursul anului expirat.

D. I. Mârşu, cenzor, dă citire procesului verbal încheiat la 1 August cu ocazia verificării făcută la casă. Comisia de cenzori aduce mulţumiri d-lui I. Popovici, casier, pentru munca depusă în interesul asociaţiei.

Se hotărăşte ca taxa de membru să se achite conform statutelor şi să se stabilească 1 la sută din salariu.

D. A. Constantinescu dă unele explicaţiuni necesare, referitoare la hotărîrile luate de administraţia generală a regionalei din Cluj, de modul cum să se repartizeze fondurile asociaţiei.

S'au expediat telegrame de simpatie d-lor ministru al instrucţiei publice şi d lui D. V. Ţoni.

D. Alexiu David, şi Gh. Ittu prezintă raportul despre situaţia gestionară a revistei : „Plaiuri hunedorene“, precum şi tot ce s'a publicat în revistă în legătură cu viaţa învăţătorului.

D. Jula, exprimă, în numele adunării, mulţumiri d-lor Alexiu David şi Gh. Ittu pentru munca stăruitoare depusă.

D. inspector general Petre Petrescu, observă că revista este un organ, care face cinste învăţătorilor, este citită cu gust şi materialul este cât se poate de bine întocmit.

D. inspector gen. P. Petrescu, face propunerea ca revista să fie abonată de comitetele şcolare pentru ca mai târziu să servească cu un bogat isvor istoric, cu atât mai mult că în anul acesta vor începe să apară monografiile satelor lucrate de învăţători.

D. Ion Comşa prezintă adunării un regulament pe baza căruia să ia fiinţă şi să funcţioneze un fond de ajutorare al învăţătorilor din judeţ. Această propunere este primită şi fiinţarea acestui fond va începe la 1 Octombrie.

D. I. Mârşu, prezintă un statut pentru înfiinţarea unei bănci a învăţătorilor. Deocamdată rămâne să se

studieze chestiunea şi se va convoca o adunare extraordinară ca să hotărască.

Anul acesta expirându-se mandatul de 3 ani al comitetului, vechiul comitet şi-a depus mandatul, se declară preşedinte ad-hoc preotul Avram Laslău, căruia i se prezintă trei liste de candidare. Prin vot secret, sunt aleşi cu majoritate de voturi următorii d-ni : Sabin Jula preşedinte, Anghel Constantinescu vice-preşedinte, Ion Morţun secretar, Ion Popovici casier, I. Ciora, N. Brâncoveanu, I. Demea, d-na Grecu şi Mihai Bogza membri.

Cenzori : Budoiu, Dănilă, Popovici Pavel şi Ghiţescu,

Seara a avut loc în localul Mohilla, o frumoasă serată culturală urmată de dans, pregătită de învăţătorii din localitate cu concursul intelectualilor. S'a jucat piesa de teatru „Omul cu mărţoaga". Corul d-lui Jula a executat arii naţionale.

I. MORŢUN

Orientarea profesională în organizarea socială

Selecţiunea unei profesiuni, care de veacuri a fost lăsată numai în grija familiei, constitue astăzi o preocupare de un însemnat ordin social. Şcoala primară este însărcinată în epoca noastră cu formarea oamenilor viguroşi, capabili de muncă, hotărîţi şi morali, pentru România de mâine. Ea trebue să facă din copiii ce-i sunt încredinţaţi, fiinţe libere şi înţelegătoare, însufleţite de dreptate şi bunătate, ţintind spre fericire prin activitate şi dornice de a păstra maselor un ideal de frumuseţe şi adevăr.

Educatorul, respectiv învăţătorul are o misiune foarte costisitoare şi în dragostea ce are pentru această misiune, el va găsi dovada folosului muncii sale ; în caracterul şi în disciplina sa interioară, el va găsi o adevărată noţiune a personalităţii omeneşti.

Idealul lui este de a pregăti copilul pentru viaţă, fă-

cându-l conştient pentru a şti şi el cum să trăiască, deşteptându-i activismul sufletesc şi rezistenţa spre a putea păşì cu încredere în opera sa.

Intru cât şcoala îşi măreşte pe zi ce trece câmpul său de acţiune, cuprinde tot mai mult în sfera sa de influenţă toate activităţile tineretului. Evoluţia societăţilor şi organizaţia actuală a muncii au slăbit influenţa familiei asupra copilului şi a întărit pe aceea a şcoalei. Caracterul general al generaţiei de mâine, desfăşurarea gândirii şi tăria sa morală, sunt deci strâns legate de actuala atmosferă a şcoalei.

Cunoscând pregătirea, caracterul şi sănătatea adolescentului, ea ar putea fi adesea utilă în alegerea profesiei. Să nu uităm că şcoala nu este creată pentru şcoală, ci pentru viaţă şi ca atare ea are un însemnat rol social de îndeplinit; ea trebue să încerce a lămurì pe tinerii băeţi şi tinerele fete, asupra drumului pe care-şi vor îndrepta paşii.

Menirea şcoalei noastre e de a mijlocì tuturor copiilor de ambe-sexe o educaţie raţională prin instrucţiune elementară din toate ce vor trebui să ştie şi să aplice în viaţă, pentruca odată ajunşi vârstnici să cugete, să simtă să vorbească şi să lucreze bine, drept, echitabil şi creştineşte.

Şcoala primară e o instituţie în primul rând educativă şi apoi şi instructivă. Ea are să moralizeze pe elevul de azi, apoi să înveţe pe omul de mâine.

— „Inchide ţi şcoala şi în câţiva ani, societatea va cădea în barbarie“ (Diesterweg). Educatorul trebue să urmeze pilda lui Pestalozzi, care (la Neuhof) trăia ca un cerşetor ca să înveţe pe cerşetori să trăiască ca oamenii şi (la Stauz) se purta cu dragoste nemărginită ca tată şi ca mamă, ca învăţător, ca tovarăş de joc în mijlocul unei cete de copii.

Prin îndrumarea profesională justă, individuală recoltează în primul rând succese morale, îşi evită decepţiile

şi plictiseala pentru mai târziu, se înlătură în special desele schimbări de profesiune, care adesea la vârste înaintate destramă psihicul.

Orientarea profesională ameliorează starea materială a întregului organism colectiv, prin aceea că producţia se măreşte, maladiile şi accidentele scad în frecvenţă, iar munca femeii e mai just raţionalizată în concordanţă cu aptitudinele sexului şi a stadiului...? la care a ajuns astăzi.

Cât priveşte necesitatea şi metodele unor cercetări biologice a fiecărui individ, (constituţie şi temperament) însuşirile fizice şi sufleteşti cerute de majoritatea profesiunilor, corelaţia dintre orientare şi nevoile de moment ale pieţei muncii, viitorul cetăţean trebue pregătit prin valorificarea sa justă, care duce la asumarea de responsabilităţi în cadrul meseriei ce şi-a ales.

Personalitatea lui are aparenţa unei funcţiuni speciale, ale cărei elemente constitutive sunt împrumutate din conştiinţa organică individuală; ea este un fel de pază adaptată mediului şi a cărei misiune este de a ocroti individualitatea organică contra pericolelor din mediul în care trăeşte.

Problemele economice şi sociale nu mai pot fi soluţionate pe cărări vechi şi sunt necesare noui luminişuri şi noui îndrumări, pe care numai noi trebue să le arătăm.

Omenirea a trecut era cuaternară. Extinderea agriculturii a făcut pe om să devie mai puţin nomad şi odată cu formarea satului a început era de aşezare statornică a lui. România nouă va fi rodul sforţărilor noastre unite ca o mare operă de armonie şi înţelegere naţională.

Şcoala nouă va trebui dar să fie un locaş, în care şcolarilor să li se deschidă noui drumuri pentru o muncă liberă. Educatorul trebue să înţeleagă această îndrumare, spre a duce la bun sfârşit chemarea sa; el va da noţiunea exactă a ştiinţei, ale cărei legi le aplică şi a complexităţii problemelor pe care le desleagă.

Din acest punct de vedere e foarte interesant ceeace s'a realizat în Apus pe tărâmul alegerei şi îndrumării copiilor supranormali sau a celor înzestraţi, cât şi a copiilor subnormali şi delicvenţi. Mişcarea aceasta de îndrumare profesională a pornit din Boston, (St. Unite) unde s'au creat oficii de orientare profesională încă din anul

1908, în frunte cu filantropul Parsons, care urmăresc culegerea unor informaţii precise asupra condiţiilor cerute pentru exercitarea diferitelor profesiuni. Această organizaţie caută deasemenea să descurce problemele relative la orientarea profesională.

Informaţiile cuvenite în această direcţie sunt puse la dispoziţia învăţătorilor. Părinţii, sau intermediarii oficiului, se sfătuesc cu învăţătorii, cerându-le lămuriri asupra capacităţii elevilor sau foştilor elevi, spre a le putea apoi deschide o cale sigură şi omenească.

Primul institut de acest fel a luat naştere apoi în Bruxelles în 1912, creat de Societatea de Pedotehnie, care s'a transformat în oficiul intercomunal de orientare profesională.

De altfel aceste oficii de selecţie profesională, determinând aptitudinele şi însuşirile speciale cerute de fiecare profesie, înlesnesc mult alegerea pe care trebue să o facă tânărul băiat sau tânăra fată, pentru o carieră determinată.

Trebue să dăm copilului cât mai din vreme orientarea legată de preocupările viitoare ale adultului, lăsându-se învăţământul influenţat şi de cerinţele personalităţii lui originale, active şi libere, căci numai atunci când educatorul va asculta şi de natura individuală a copilului, va putea învinge ; a ne ridica azi de pe scaun nu-i acelaş lucru cu faptul de a ne fi ridicat ieri.

Şcoala trebue să devină căminul care să primească pe copil dela naştere, pregătindu-l pentru viaţă, călăuzindu-i desvoltarea lui integrală şi să pue în joc devotamentele şi sforţările sale necesare formării omului.

„Oameni de şcoală ! iubiţi meseria voastră, înmulţiţi observaţiile voastre, perfecţionaţi-vă activismul şi veţi fi adevăraţi educatori“. (Demook).

EMIL. TETILEANU
învăţător Cozia

EDUCAŢIA COPILULUI în FAMILIE

de ANGELO PATRI

MIRAREA COPIILOR

Pentru copil întreaga lume este o minune: Intinderea cerului deasupra capului său, stelele care apar şi dispar, luna care-l urmăreşte în tot locul.

Norii cari se adună şi se împrăştie, acum iluminaţi de culori delicate, acum întunecaţi de furtuna apropiată, îl înconjoară de o teamă plină de mirare.

Micul puiu acoperit de fulgi, lânosul căţeluş care-i sare pe lângă picioare, ciudata maimuţă care se urcă pe spinarea stăpânului său, sau care se încârligă în jurul ramurilor copacului, îl fac să râdă cu mare plăcere şi mirare.

Moş Crăciun în haina lui albă, invitând copiii să ţină ghetele gata, Moş Crăciun care trăeşte prin prăvălii şi întinde câte o mână prietenească pentru a lua scrisoarea care cere jucăria dorită, loveşte sufletul lui de o mirare caldă şi fericită. El este un copil doritor de a şti, fericit! O! lumea este un loc încântător!

Elefantul enorm care se leagănă, care întinde graţios botul lui magic pentru a lua un fistic, pe care i-l întinde o mână tremurătoare, este şi el prea minunat pentru a se putea vorbi despre el. Nici un cuvânt nu este în stare să arate aceasta.

Copilul se opreşte înaintea cămilei solemne şi o priveşte, cu ochii sgâiţi, cu gura deschisă, şi fantastică, întrebându-se vag, cum oare atâta tristeţă s'a putut concentra într'o singură expresiune. Este fascinat de misterul ce pare a se răzima pe acest trist fiu al deşertului.

Circul... o, circul! este locul cel mai miraculos dintre toate, unde copilul se cufundă fericit în cea mai fericită mirare! Strigă fericit cu clownii, urmăreşte cu râs nestăpânit gâştele care aleargă înapoia omului, care aleargă înapoia.. picioarelor lui proprii! Totul este obiect de mirare pentru copilul fericit.

Ajungi bătrân numai când toate acestea s'au pierdut, când nu mai mergi în aceste locuri fermecate. Atunci se simte greu-

tatea anilor, când stai la umbra întunecată a uitărilor.

Dar copiii nu vor să ştie de aceasta, ne trag înapoi. Pentru aceasta au venit copiii pe lume. Ei reînoiesc curajul nostru doborît, în focul sufletelor lor calde. Credinţa noastră este reînoită de credinţa lor în bucurie, în frumuseţă, în misterul vieţii. Ei încălzesc inimile noastre reci şi ne ajută să mergem înainte.

Sunteţi obosit, tată? Duceţi copiii voştri în locul minunăţiilor! La ţară, în grădina zoologică, pe marginea mării.

Sunteţi neliniştit, unchiule? Insoţiţi pe micul Billie la circ. Râsetele lui vor umplea de nouă căldură inima voastră obosită şi îmbătrânită.

Prietene, eşti singur şi fără copii? Cereţi împrumut un copil şi lăsaţi-vă condus de el în locul fermecat.

Pentru aceasta sunt eu învăţător. Zilnic îmi înnoiesc sufletul în căldura minunăţiei copilăreşti.

Creşteţi copilul vostru

A da educaţie copiilor este un lucru greu şi enervant. E destul de plictisitor atunci când sunt mici şi stau la sânul mamei. Când încep a merge singuri, a merge la şcoală şi a se juca cu alţi copii din vecinătate, grija mamelor se înmulţeşte şi se măreşte. Unele din aceste temeri nu sunt folositoare, altele sunt justificate. Dacă noi le vom despărţi, unele de altele, greutatea ne va fi mult uşurată. Este, poate, murdar? N'aveţi nici o grije. Murdăria de o zi a copilului nu-i va aduce nici un rău. Continuaţi a-l învăţa să se spele, şi când el va fi înţeles această lecţiune, va fi atât de curat încât o să vă exaspereze.

Are maniere rele? Acesta este un lucru normal. Oare noi toţi nu am avut maniere rele? Şi voi aţi avut obiceiul de a vă suge degetul la masă.. şi v'aţi îndreptat: Astfel se va îndrepta şi dânsul. Educaţi-l.

Face sgomot groasnic? Aleargă nebuneşte? Este lărmuitor şi susţine cu încăpăţinare ceeace i-se pare adevărat. Toţi copiii sănătoşi fac acest lucru. Dacă el nu ar alerga ca o furtună, dacă nu l-aţi auzi prin casă, voi ar trebui să trimiteţi după doctor. Şi apoi susţinerea aceea a propriilor idei, nu este tocmai un semn rău, pentrucă arată că a intuit ceeace i-s'a prezentat. El are nevoe de aceasta. Nici voi nu aţi fost altfel.

Nu spune întotdeauna adevărul? Aceasta este foarte grav! Dar voi, întotdeauna, grăiţi adevărul? Nu e nevoe să răspundeţi. Neliniştea voastră este reală şi poate fi justificată, cu

toate acestea eu deabea o împărtăşesc. Verificaţi povestirile lui, şi corectaţi-l de şaptezeci de ori câte şapte. El va creşte la umbra adevărului. Nu aveţi nici o teamă.

Pune mâna, câteodată, pe ceeace nu-i aparţine? Rămân încă rece. Invăţaţi-l că nu trebue să mai facă aceasta, că timpul când se făcea acest lucru pe lume a trecut de multă vreme. Este strămoşul său, care trăia în peşteri şi care se agită neliniştit în dânsul, din când în când. El va muri repede : desvoltarea copilului vostru va urma după această moarte. Aveţi încredere în el. Creşteţi-l

Nu e numai decât necesar să fiţi prea mult preocupaţi, oridecâteori vi-se pare că ar lua-o înspre rău copilul vostru. Curaj ! Copilul sănătos şi normal tinde întotdeauna înspre bine. Tradiţiile şi învăţământul din familie, ca şi lecţiile din şcoală, toate îl împing spre bine. Continuaţi învăţământul vostru. Va veni o zi în care copilul se va ridica spre a vă binecuvânta, şi voi vă veţi întreba cu mirare, atunci, ce v'a putut face să vă îndoiţi de viitorul lui.

Cărucioare de copii

In apropierea ferestrei mele, se găseşte o frumoasă grădiniţă, plină de soare, de papagali, de veveriţe şi de copilaşi mititei, în cărucioarele lor. Papagalii şi veveriţele cred că se distrează foarte bine. Dar, copiii ? O, eu nu cred. Ei au fost înfăşaţi spre a fi feriţi de frig, şi înapoia fiecărui cărucior stă o femee cu înfăţişare aspră de jandarm, pus spre paza unui periculos răufăcător. Când copilul începe a se agita simţind trebuinţa de a se mişcă, dând din mâni sau din picioare, după ce a văzut că nu le poate mişca, şi fiind prea strâns înfăşat, plânge, în semn de protest.

Indată femeia începe să legene căruciorul făcându-l să sară în sus şi în jos, îl mai împinge şi din coaste şi atunci căruciorul se leagănă cu putere pe arcurile sale. Micuţul strigă tot mai tare. Femeia continuă să sgâlţâe şi mai tare, să învârtească căruciorul în toate direcţiunile. Se începe o întrecere între dânsa şi copil, fără şanse de biruinţă pentru el. Cu puţin înainte de a fi fost adus în parc fusese hrănit : laptele nu era încă destul de departe, pentru a-şi continua cursul său... când smunciturile acelea îl împing înapoi.

„Scumpul meu“, „scumpul meu“ murmură femeia mişcată, „Stomacul său este deranjat. Trebue să chem doctorul, ca să i

dea o nouă reţetă. Sper că nu va avea un stomac atât de delicat ca şi tatăl său". Nu-l va avea. Atât numai, că nu este marinar? înăscut, iată totul! Nu poate suporta acea legănare şi smuncitură continuă, acea cufundare şi ieşire la suprafaţă. Are pur şi simplu „rău de mare". Simt şi eu răul de mare numai privind căruciorul acela, legănat în toate părţile şi în felul acela de către ţinuta excentrică a acelei femei care-l conduce.

Copilul nu are nevoe să fie legănat. Când îl conduceţi în parc, să respire aierul curat, încercaţi să evitaţi scuturăturile, şi dacă puteţi, îndulciţi-i această plimbare. Când ochişorii lui încep a se închide, duceţi uşurel căruciorul într'un unghiu departe şi isolat, şi lăsaţi-l să doarmă în pace.

Şi, pentru bunul Dumnezeu, ascultaţi-mă, nu-l duceţi nicicând înapoi! Aduceţi-vă aminte cât este de neplăcut să călătoreşti cu spatele către maşină! Poate că nici dânsul nu iubeşte acest lucru mai mult decât voi. In vecinătatea noastră erau doi gemeni. Căruciorul fusese construit numai pentru unul. Fură aşezaţi amândoi în el şi plimbaţi astfel încât unul mergea cu faţa înainte şi celălalt în direcţia contrară. Ei erau aşezaţi întotdeauna în aceaşi poziţie în cărucior, şi acel ce mergea mereu înapoi, aproape întotdeauna îşi vomita mâncarea. Doctorul schimba mereu la recete, dar micuţul nu-şi schimba opinia şi perdea mereu mâncarea şi din greutatea lui corporală. Insfârşit bunica zise: „schimbaţi-i posiţia în cărucior, probabil îi face rău mersul înapoi". Sfatul bunicii fu urmat, şi copilul bolnav se tămădui şi cel sănătos se îmbolnăvi. Familia cumpără un cărucior nou şi acum cei doi gemeni se plimbă unul alături de celălalt: şi amândurora le merge din ce în ce tot mai bine.

Nu legănaţi cărucioarele copiilor. Conduceţi-le drept înatea voastră, când este timpul de plimbare, şi lăsaţi-le liniştite la sfârşitul plimbării. Copiilor nu le place să fie legănaţi.

Gâdilitul

Văzând copiii durdulii, simţim o mare tentaţiune. Fiecare ar dori să-i gâdile şi să le dea câte un bobârnac sub bărbie. Dar nimeni n'ar trebui să facă acest lucru. Gâdilitul este dăunător copiilor. El nu aduce niciodată ceva bine ci, din contră este întotdeauna cauza vreunui rău serios.

Când gâdilăm un copil, sistemul său nervos este excitat şi copilul râde. Intâiul râs poate fi de plăcere, dar de sigur nu ştim ceeace urmează, acesta-i numai un act reflex şi nu are

nimic comun cu bucuria. Adeseori gădilitul produce şi durere şi copilul plânge. O astfel de excitare nervoasă aduce cu sine isteria şi toate relele ce o însoţesc. Desigur, nimeni, dacă ar fi conştient de aceasta, nu ar voi să fie causa atâtor rele.

Un copil de doi ani creştea vesel, deprinzându-se să vorbească şi să umble, urmându-şi astfel mica lui cale în lume. Era unul dintre acei cheruvimi surâzători, care atrag lumea înspre dânsul cu desmierdări şi cu gâdiliri, lui însuşi îi plăcea să fie gâdilit, cerea acest lucru şi era mulţumit.

Intr'o zi unul observă că micuţul începuse a bâlbăi, până atunci vorbise clar. Poate se întâmplase pentru moment. Dar bâlbâitul lui continuă, şi încurând se înţepeni încât nu mai putu vorbi distinct şi drăgălaş. Plângea pentru orice nimic şi era agitat în somn, nu mai era fericit şi nu mai râdea, devenise un copil bolnăvicios şi nătâng. Se jucaseră cu dânsul şi îl excitaseră atât de mult, până ce nervii lui se răsvrătiseră. Acum nu mai este altceva de făcut cu dânsul decât a lucra cu toată răbdarea spre a-l readuce la liniştire. El nu trebue să mai vadă străini, nu trebue să mai fie nici desmierdat nici gâdilat. Nu trebue aruncat în sus şi apoi prins, cu strigăte de bucurie: este bolnav şi suferind.

Acum toţi trebuie să-i vorbească dulce, dulce, încet şi simplu. Trebue să renunţe la micile plăceri cari formează bucuria copiilor. Orice mişcare a dânsului este supraveghiată cu îngrijorare, şi orice dorinţă a lui este examinată cu un ochiu cercetător. Trebue să-şi îngrijească sârguincios corpul care odinioară era inconştient de sine şi de care el, la rândul său, era atât de vesel inconştient.

Odihna, respirarea şi râsul sunt acţiuni în jurul cărora copilul nu trebuie să se gândească de loc. Ele au fost smulse din gândul lui şi puse în domeniul inconştientului. Când sunt smulse cu asprime, şi sunt împinse spre a servi drept distracţie adulţilor, care ar trebui să le cunoască valoarea şi importanţa, ele reclamă o grea ispăşire.

Cel mai bun lucru pentru copiii mici este să fie lăsaţi singuri, cât mai singuri. Supraveghiaţi-i şi satisfaceţi-le cu înţelepciune dorinţele. Daţi-le posibilitatea de a se juca, jocul este desvoltarea vieţii lor. Dar dacă vă este scumpă pacea lor şi a voastră nu faceţi neghiobii.

Guvernantele

Desigur nu v'aţi oprit niciodată să priviţi femeile încredinţate de către mame să îngrijească de copiii mici sau să-i

ducă la aier în cărucioarele lor? Eu da, le-am observat, şi nu puteam face altceva decât să mă gândesc ce-ar fi zis mama vreunei astfel de copile graţioase de trei ani, dacă ar fi putut vedea în parcul acela un grup de guvernante, care vorbeau cu un interes din ce în ce crescând despre mersul familiilor respective, reprezentate prin ele, în timp ce micuţa le asculta cu lăcomie.

— O, nu înţelege o vorbă din ceeace vorbim noi, răspunde guvernanta unei prietene a ei, care-i arată pe d-şoara ascultând. Joacă-te, drăguţo, continuă femeia, reluând conversaţiunea întreruptă. Micuţa, hotărît, nu înţelege sensul pe care guvernantele flecăreţe îl dau acestei vorbe, dar şoaptele şi aluziunile la familia ei, i se înrădăcinează în minte, pentru a înflori în momentul şi în locul cel mai nepotrivit.

„Aşează-te aici, şi ai grije să nu te mişti, nici să nu vorbeşti cu nimeni, până ce nu mă voiu reîntoarce să te iau", zicea o guvernantă, aşezând un copil mic pe marginea unei bănci. „Dacă te mişti de aici sau dacă vorbeşti cu cineva, ursul acela mare, pe care l-ai văzut, va veni să te mănânce".

Zicând acestea, se depărtează în vreun colţ, unde îşi îndreaptă întreagă atenţiunea asupra „prietenului" ei. Micuţul pe bancă, nu se mişcă, nici nu vorbeşte, până ce dânsa nu se reîntoarce spre a-l lua: şade foarte spăimântat spre a nu se mişca, chiar dacă dorinţa îl împinge.

„Eşti un brav copil" zice guvernanta luându-l, voiu spune ursului să nu te atingă de data aceasta.

O altă guvernantă stă şi lucrează, fără a se mai preocupa de altceva. Soarele bate în plin asupra feţei copilaşului adormit, dar ea nu bagă de seamă. O muscă i se plimbă pe obraz şi el se întoarce agitat. Atunci guvernanta întinde piciorul şi începe a legăna căruciorul, de pare că ar fi o barcă legănată de valuri şi de furtuna mării.

Sărmanul copilaş!

Unele din aceste guvernante duc în buzunar câte un biberon. Când copilul începe a se agita, ele îi pun biberonul în gură spre a-l linişti. Mamele nu vor şti, iar copiii nu vor putea-o spune.

Guvernantele bune sunt foarte costisitoare, dar niciodată atât cât cele rele. Dacă nu puteţi plăti una bună, dece nu vă însoţiţi cu altă mamă, şi să o luaţi în societate? Numai unei dădace practice şi credincioase se poate da supravegherea copiilor fără apărare.

Adjutantul mamei

Când soseşte întâiul născut, el se bucură de cele mai alese îngrijiri: este scăldat în fiecare dimineaţă, voi îi supraveghiaţi cu mare grije nasul, ochii, gura. Daţi mare atenţiune mâncării, ca să nu i-se dea nimic ceeace i-ar putea turbura digestiunea, astfel încât el să crească până la doi ani, fericit şi viguros.

Când se naşte al doilea copil, el este pus deoparte, i-se dă mai puţină atenţiune. Scalda este mai grăbită, şi nu se observă că pielea lui e mai puţin bine de cum ar trebui să fie. Nu i-se spală gura cu aceeaşi îngrijire, şi dacă ochii încep a i se afunda, voi treceţi cu vederea acest lucru.

Intr'o zi veţi observa că respiră cu gura deschisă şi se răceşte cu multă uşurinţă şi adeseori glandele şi amigdalele lui sunt umflate. Voi ziceţi atunci: „dar e inspăimântător" şi vă întoarceţi în sus şi în jos în jurul copilului.

Câte unul dă copilului de trei ani, câte o bucată de friptură, fără tăieţei, sau brânză, şi copilul se înbolnăveşte. Voi ziceţi atunci: „acest copil nu are o sănătate atât de robustă cum credeam eu".

Unicul mijloc pentru o mamă de a merge bine înainte cu copiii cari cresc, este să se ajute cu fiecare din ei. In general, mama nu are paciinţa să aştepte ca să înveţe copiii să o ajute: zice că nu are timp.

Incepeţi cu cel dintâi născut. Deabia va putea ţinea buretele în mână, lăsaţi l să-i dea înainte. La început va stropi totul în jurul său, dar încurând va încerca să-şi spele faţa, cu mici mişcări curioase. Lăsaţi-l să încerce a se spăla singur, câte un minut de fiecare dată, zi de zi, şi mai curând decât aţi crede, el va fi devenit foarte abil.

Deabia va putea ţinea în mână o periuţă, învăţaţi-l să-şi spele gura şi dinţii. Sforţările depuse de el, vor fi disproporţionate cu scopul: daţi-i posibilitatea să reuşească, fiindcă el nu perde timpul, ci învaţă şi să se ajute pe sine şi să vă ajute pe voi.

Aceste probe mici constitue întâiele experienţe ale copilului şi sunt foarte importante în educaţie, chiar fiindcă sunt întâii paşi în aplicaţiunea statornică la lucru. Lecţiunile nu se învaţă numai din cărţi: faptele şi vorbele voastre sunt lecţiuni pentru copilul mic. Orice lucru pe care îi veţi lăsa să-l facă

sau să-l spună, încă este o lecţie temeinică şi foarte durabilă.

Daţi copilului o mică măturice, o bucăţică de săpun, un burete, o măsuţă şi un scăunel, de unde să poată prezida. Furnizaţi-i păpuşi pe care să le poată spăla şi maltrata în tot chipul, învăţaţi-l să se joace cu ele şi lăsaţi-l singur.

El va experimenta asupra lor ceeace faceţi voi cu dânsul. Indrumaţi-l puţin, şi în scurt timp veţi vedea sforţările voastre încoronate de succes

Invăţaţi-l să mănânce singur.

Mama duce copilul spre scăunenciul lui şi-l înţepeneşte înăuntru. Ii pune apoi înainte o strachină cu supă, spunându-i: „Hai tinere, să vedem cum ştii să mănânci!

Micuţul murmură vesel şi afundă lingura în supă, o duce apoi cu mâna tremurătoare spre gură, dar mai varsă din conţinut şi pe faţa spălată decurând.

„Sărmana de mine“ exclamă mama, alergând şi ştergându-l aspru. „Ce copil neglijent“. Mai încearcă înc'odată şi nu vărsa totul pe tine“.

Copilul încearcă înc'odată dar duce lingura înspre o ureche. Dacă se întâmplă ca să nu-şi ajungă exact punctul căutat şi îşi varsă câtăva supă pe faţă, o parte totuşi ajunge în gură.

Mama îi smulge lingura, zicând: Sărmane micuţ! Haidem, îţi va da mămica ta să mănânci.

Copilul se opune, trage cu picioarele şi strigă în semn de protest.

„Aide, aide, stăi frumos şi mai încearcă înc'odată“, şi mama îi şterge faţa şi-i apropie mai bine strachina.

Copilul se înseninează, mulţumit, încearcă înc'odată. De data aceasta ia direcţia mai bine şi aproape întreg conţinutul linguri merge la destinaţiune. „Brav copil, să mai încercăm înc'odată“.

Dar această nouă încercare porneşte rău dela început şi supa, pe care vrea să o ducă cu lingura, se împrăştie toată.

„Este deajuns! mămica-ta îţi va da să mănânci. Nu vezi că împrăştii întreg dejunul tău pe tine şi nu mănânci nimic. Se va răci şi îţi va face rău. Deacum, lasă-mă pe mine!“.

Protestând, dar zadarnic, copilul mănâncă supa pe care i-o dă mămică-sa pe gât. Incercarea de a învăţa, devine astfel o luptă între copil şi mamă. El are nevoie să devină independent, ea are aceeaşi dorinţă, dar nu-şi ştie alege mijloacele pen-

tru ajungerea şcopului. Procuraţi o masă solidă şi joasă, puneţi-vă dinainte un scăunaş. Puneţi copilul cu pestelcuţa lui, aşezându-i înainte vasul şi lingura. Daţi-i voi însăşi cea mai mare parte din mâncare, lăsaţi numai pe fundul vasului ceva mai mult de o lingură de supă, şi lăşaţi l să încerce singur.

Astfel, nu va risipi dejunul său şi va învăţa să se hrănească singur, în acest timp mama îşi va vedea de alte treburi ale ei, având şi siguranţa că copilul nu va cădea din scăunenciul lui.

Incet încet, pe măsură ce creşte copilul, va face mai puţin sgomot mâncând singur, şi mama va lăsa, zi de zi, tot mai multă supă în vas pânăce el va putea să mănânce singur, fără ajutor. Progresul dela o lecţiune la alta trebue să fie aproape neobservat, pânăce copilul este mic. Trebue să facă faţă tot câte unei singure dificultăţi, fără grăbire căci : pentru un copil, a mânca singur, însemnează învingerea unui mare număr de dificultăţi.

Ora de culcare

Copiilor nu le place să meargă la culcare. Ei au certitudinea că evenimente importante trebue să se întâmple, şi nu vor să fie lipsă. Mergerea la culcare la o anumită oră însemnează întotdeauna, o întrerupere.

Stevenson o descrie minunat în lucrarea sa „*Bed in Summer*“ în care copilul se lamentează astfel: „Şi aud încă, jos, pasul adulţilor pe stradă“.

Dacă, chiar şi adulţii şi-ar întrerupe interesantele lor ocupaţiuni şi ar merge şi dânşii la culcare, atunci pentru copii nu ar fi atât de dureros.

Dar în afară de aceasta mai este şi o anumită frică de noapte. Copiii se simt siguri în decursul zilei, dar noaptea aduce cu sine anumite spaime, cari sunt proprii nopţii.

Ce ar trebui să facem spre a trimite la culcare, în chip, se înţelege, plăcut pe copii ?

Dacă copilul ştie că toţi tovarăşii lui de joc merg la pat, acest lucru poate să ajute pe mamă în misiunea ei. El se simte solidar cu puii, cu pisicile şi cu florile, dacă ştie că şi aceştia merg să se culce la aceiaşi oră. Această raţiune explică dece copilului îi plac atât de mult poveştile de seară. Dacă mama însăşi îl poate duce la pat, chestiunea se uşurează foarte mult. Dacă alte îndatoriri o împedecă atunci momentan, poate să

facă acest lucru mai târziu, odihnindu-se lângă dânsul pe pat. Ea îl poate încuraja fiindcă copilul are încredere mai mare în ea decât în orice persoană din lume.

Ii poate spune că noaptea nu este altceva decât ziua cu lumina stinsă. Că este timpul când păsărelele se duc pela cuiburi să se culce, în aşteptarea bucuriei ce le aşteaptă a doua zi.

Când întunericul s'a lăsat şi lucrurile din casă dispar încetul cu încetul, copiii sunt constrânşi să populeze întunericul cu ajutorul închipuirii lor. Noaptea se acopere astfel de spaimă sau de fericire.

Spuneţi copilului poveşti potrivite. Hotărît el va cere să-i spuneţi povestea balaurului sălbatec, ce mănâncă pe copiii răi, dar mamele ştiu cum să înlocuiască această fabulă cu alta mai liniştitoare. Ora de culcare trebue să fie liniştită : un iepuraş este mai potrivit decât un smeu urlător. Coperiţi-l apoi şi aşezaţi-l cât mai confortabil în pat, deschideţi fereastra şi stângeţi lumina. El va avea impresiunea că ziua continuă, nu va înregistra nici o întrerupere. Mintea lui este liniştită, gândurile senine. Se va odihni mulţumit.

Spaima

Nu este permis niciodată să spăimântăm copiii. Groaza este un venin: atinge stomacul, împedecă digestiunea. De multe ori frica este cauza diareelor şi a vomitărilor, nici un copil nu poate creşte în aceste condiţiuni.

Copiii nu vorbesc nicicând de spaimele lor, li este teamă de însăşi teama lor. De multe ori ei sunt spăimântaţi şi voi nici nu observaţi acest lucru. Fiţi foarte drăguţi cu dânşii, şi deprindeţi-i să spună lucrurile ce îi înspăimântă.

Unii oameni spun copiilor lor că momâia sau diavolul duc pe copiii, cari nu sunt buni, şi spun aceste oribile minciuni tocmai în ceasul când copiii merg la culcare. Copiii merg astfel la culcare, foarte înspăimântaţi, zac, tremurând la întunerec, neîndrăznind să ridice acoperitoarea, nici să se întoarcă spre a-şi ascunde feţele, pe perinile moi. Imbolnăviţi de frică, adorm dar nu se pot odihni. Se trezesc, chiamă, şi câteodată merg dormind şi li-se face rău.

Astfel de spaime se înrădăcinează afund în mintea lor de copii, făcându-i neapţi de lucru şi de joc Nebunia de multeori se datoreşte acestor spaime.

Nu spăimântaţi niciodată pe copiii voştri, acest lucru nu

numai că este imprudent ci deadreptul periculos. Unii părinţi spun copiilor că ii va duce un jandarm. Un copil crescut în felul acesta a fost pierdut de mamă-sa într'o stradă înţesată de lume. Un sergent văzându-l perdut, îi adresă o vorbă. Copilul fu cuprins de convulsiuni, atât îi fu de mare spaima! Dece să nu spui copilului că sergenţii îi sunt prieteni?

Acelaş lucru se întâmplă şi cu doctorul: „dacă nu stai liniştit şi nu vei înceta de a plânge voiu chema doctorul şi el te va învăţa să te porţi bine“. Intr'o zi copilul va avea nevoie de doctor şi nu va voi să-l primească. Medicul poate ajuta foarte puţin pe un copil care se teme de el.

In şcoala dintr'un mare oraş, un copil cu o privire luminoasă, locuia într'un asil. Acest copil, zi de zi, devenea tot mai palid, tot mai trist, dar nu voia să-şi deschidă gura.

„L-aţi auzit vorbind vreodată pe Edie copii“? întreabă, în sfârşit, învăţătorul.

„Da, vorbeşte. Numai în clasă nu vrea să vorbească“.

Când veni mamă-sa să-l ia, spuse: „Dar hotărît, vorbeşte! Edie isbucni într'un plâns torenţial şi se strânse lângă mamă-sa care-l duse acasă. Când îl readuse la şcoală, ziua următoare, zise învăţătorului: Totul este limpede acum. Inainte de a-l aduce la şcoală îi spusesem că dacă va vorbi aici la şcoală, d-ta o să-i tai limba, şi prostuţul de el m'a crezut“.

Frica este venin. A face să ia fiinţă frica în mintea copiilor, este o cruzime. Nu speriaţi niciodată copilul.

Urşii

Mama a spălat pe Robin şi l-a pregătit de culcare. „Acum mergi jos pe coridor şi te culcă, eşti mărişor“.

„Nu, nu“, se roagă micul parasit, „vino cu mine“.

„Când vei fi ajuns în pătucul tău, voi ajunge şi eu şi îţi voi tocmi acoperitoarea. Doresc să mergi singur, dealungul coridorului şi în pat: hai încearcă, eşti un băiat curagios“.

„Nu pot, mi-e frică de urs“.

„Dar Robin, te asigur că nu este niciun urs. Priveşte jos pe coridor, nu vezi nici un urs“.

„Nu, dar ursul va intra după mine“.

„Nu va intra, nu poate intra. Nu vezi că eu rămân aici şi te privesc până ce vei fi ajuns în dormitor, atunci voiu veni şi eu şi îţi voiu spune o poveste frumoasă“.

„Vino şi tu cu mine“.

„Fă un singur pas, Robin, numai să vezi".

Robin păşeşte înainte, dar îndată se întoarce înapoi. Intervine tatăl. „Ce e Robin? Nu mergi la culcare ca toţi ceilalţi copii?"

Robin se lipeşte de el, întocmai cum se agaţă o pisică, gata să se înnece, de orice pai.

„Priveşte, eu rămân aici, Robin, şi voiu număra toţi paşii pe care îi vei face singur. Hai repede! Unu, doi, trei. Cum nu poţi mai departe decât atât? Mi-e ruşine de tine. Ţi-am spus de mii de ori că nu este nimic, în coridorul acesta, care ar putea să-ţi inspire frică, nimic!"

„Este acelaş coridor pe care tu alergi de dimineaţa până seara. Numai pentrucă se apropie ora de culcare, tu devii fricos şi capricios. Ca un copil brav ce eşti, încearcă încăodată şi mergi singur. Noi doi te vom urma cu privirea". „Nu, nu, urşii ies întotdeauna când începe a se întuneca. Eu.."

„Zadarnic, îi este teamă şi aceasta-i adevărul. Trebue să-l conduc ca de obiceiu", şi du-l la pat şi încurajează-l! Odată copilul pus în pat, adormi mai repede decât altădată.

„Ce împrejurare crezi că l-ar fi impresionat cu urşi? Intrucât ştiu eu, nu i-s'a spus nici o poveste cu urşi. Nu a fost impresionat niciodată de niciun fel de animal, nu pot înţelege cauza acestei frici. Am avut întotdeauna cea mai mare grije de el... se plângea mamă-sa.

In seara aceea le făcu învăţătoarea o vizită şi ei îi povestiră istoria cu urşii.

„Da" răspunse ea „unii copii au astfel de temeri. Sunt mulţumită că a spus cauza spaimei sale, fiindcă uneori ei nu spun acest lucru. Cumpăraţi-i un urs să se joace. Puneţi-l să aleagă dânsul unul din prăvălie şi lăsaţi-l să-l ducă acasă. Acest remediu, în general vindecă teama de urşi".

Şi îl vindecă.

Simpatia

Micul Kenneth avea patru ani, şi, şezând jos, se juca închizând şi deschizând cutia mesei de lucru. Mamă-sa îi şedea în apropiere, vorbind cu mătuşa Ella, ajutorul familiei la orice neajunsuri.

„Toţi sunt tari şi se bucură de sănătate perfectă, afară de Ken", zice mama. „El ia totul pe suflet... într'adevăr este prea sensibil. Niciunul dintre fraţi nu i se aseamănă. Orice lucru mic îl întărâtă".

Şi în adevăr, iată, Ken deschide cutia aşa fel încât se răneşte puţintel la un deget.

Deci ridică mâna, ca şi când ar fi fost mutilat, arată o durere mortală: faţa i-se întunecă de durere şi apoi începe a urla din toate puterile ca un puiu de leu. Mama îngălbeneşte şi se aruncă în ajutorul lui, în timp ce ghemele, aruncate jos la repezeală, se rostogolesc pe sub mobile. Foarfecele cad cu sgomot, şi ea în grabă, se isbeşte de coşul de lucru, calcă cu picioarele pe fusta, pe care o tivea.

„Repede, Ella, adu-mi apă caldă. Aduceţi-mi un bandaj. Repede! Il găseşti în camera unde sunt medicinele. O, Ella, n'ai adus încă apa? Sărmane Ken, ţi-s'a făcut rău? Mămica îi pare rău de tine! Curaj, te voi vindeca eu. Vino repede cu bandajul“.

Ella pune pe masă un vas cu apă caldă şi apoi şade liniştită pe un scaun, să vadă ceeace va urma.

Mama leagănă în braţele ei pe Ken şi se plânge: „Cutia e de vină, ea te-a lovit. Nu fii necăjit puiule, aici e mămica ta“.

Aceste vorbe au darul să întărîte şi mai mult pe Ken, el strigă şi mai tare decât înainte. Mama se plimbă în sus, în jos cu copilul în braţe, cercând să-l liniştească şi repetându-i părerea ei de rău că îl vede suferind, în timp ce mătuşa s'a aşezat pe un jeţ şi coase fusta pe care o aruncase mama.

„Mamă, te chiamă tata. Vino repede, se grăbeşte“, strigă hotărît Enric, de pe pragul camerii.

Mama priveşte pe mătuşa apoi pe Ken. „Ia-l tu, Ella, eu mă voi reîntoarce peste câteva minute“. Mătuşa îl ia frumuşel, aşezându-l lângă sine jos şi coase mai departe. Ken încearcă să mai strige odată sau de două ori, apoi şade jos, liniştit, în apropierea mătuşei, jucându-se cu ghemele lui. Când se reîntoarce mama, de abia răsuflând, spre a sosi cât mai repede, rămâne uimită văzând pe Ken, cum râdea.

El priveşte la mamă-sa, încreţându-şi faţa şi stând gata de plâns. „Mi-se pare că ar fi mai bine, dacă ţi-ai continua lucrul început“, zice mătuşa Ella. „Eu voiu avea grije de Ken până la ora prânzului“.

Mătuşa mai spuse: „Nu da nici o atenţie lucrurilor cari pot fi trecute cu vederea. Dacă Ken are nevoie de îngrijire, îngrijeşte-l, dar fără să întorci pe dos casa pentru aceasta. Nu i se făcuse rău. Nu vei face nicicând om din el, dacă vrei să opreşti mersul lucrurilor spre a-l supraveghea. Ascunde-ţi sentimentele şi vei vedea că nici el nu va mai fi atât de sensibil“.

Camera de dormit

„V'am chemat, doctore, fiindcă fetiţa noastră este din ce în ce mai nervoasă şi mai agitată, nu poate dormi bine : luaţi-o sub tratament".

„Perfect", zice bătrânul doctor, aşezându-şi ochelarii pe nas şi privind figura palidă a copilei care se întorcea şi se svârcolea înaintea lui.

„Nu doarme?"

„Nu doarme cum ar trebui să doarmă o fetiţă. Merge de timpuriu la culcare, dar nu doarme".

„Nu poate dormi, când soseşte ora culcării? întreabă cu blândeţe bătrânul doctor.

„Nu".

„Nu eşti obosită?".

„Sunt obosită" !

„E chiar aşa întrerupe mama". Se joacă până în ultimul moment, şi e obosită moartă, dar se pare că somnul nu o poate prinde. Are nevoe de a trece dela una la alta, fără pauză.

Am încercat totul : am schimbat chiar şi înfrumuseţarea camerei, crezând că aceasta încă ar putea contribui ca ea să se odihnească liniştită. N'a folosit nimic! cu toate că, toate acestea m'au costat atâtea griji şi oboseli. Am colindat întreg oraşul pentru aflarea animalelor potrivite pentru decorare, şi am chemat un lucrător pentru a face mobilele la fel. Dar cu toate acestе nu a fost chip să doarmă mai bine.

„Aş dori să văd noua cameră", zise doctorul.

Copila se dă la o parte şi deschide uşa camerei de dormit.

Era o cameră veselă : păreţii erau vopsiţi în albastru, culoarea cerului, şi o ghirlandă decorativă cu toate animalele bărcii lui Noe, de jur împrejur. Pentru a fi mai bătătoare la ochi, animalele erau vopsite în culori şi într'o astfel de posiţie încât nu puteau inspira copilei, nicidecât somnul.

Mobilele erau numeroase şi în acestea, artistul dăduse drumul imaginaţiei şi culorilor. Păsări, flori şi fluturi pestriţi avansau, îndreptându-se unii contra altora, din fondul cenuşiu. Chiar şi acoperirea patului nu scăpase de această invasie de animale şi culori. O bancă scundă înconjura camera, încărcată de păpuşi, de animale, de stofă, de cărţi, de jucării mecanice, cutii încărcate cu jucării.

Pe măsuţa din apropierea patului, era un şir de jucării pre-

ferate: o dansatoare deasupra unei flaşnete, un ceasornic o capră frumoasă, ce sare pe resortul lipit de ea.

„Copila doarme aici? Mă tem că ea găseşte întreg acest aparat prea aţâţător. Eu i-aş pregăti o altă cameră fără nimic altceva, în afară de pat, cu păreţii şi perdelele sure şi cu ferestrele deschise. Camera goală, întunecată şi liniştită îi va aduce odihna. Lăsaţi-o să-şi ia o păpuşe, dacă cere. Eu cred că după câteva nopţi va dormi".

Şi aşa se întâmplă. La început copila se simţi singură, fără gânduri şi în sfârşit somnul îi închise ochii obosiţi.

Nu sunt, oare, prea multe lucruri inutile în casa voastră?

Deşteptarea.

Mi-e groază să-l deştept dimineaţa: e foarte greu să-l conduci la culcare, dar nu mai vorbesc de greutatea de a-l scula, suspină mama.

Aceasta însemnează că acel copil nu a fost crescut cu toată grija, în întâia lui copilărie. Pentru aceasta e nevoie a-l culca şi scula la ora fixă. Dar adeseori, când sosea timpul de culcare, fiindcă era bun, i se admitea să mai rămână în picioare până ce devenea supărăcios pentru întreaga familia. Atunci era trimis la culcare, între strigăte şi proteste.

Acelaş metod era întrebuinţat şi pentru sculare. O, Doamne. Să-l lăsăm să mai doarmă! Voiu avea astfel posibilitatea să mai lucrez câte ceva, fără să mă gândesc la el.

Astfel, ora sculării deveni clipa în care el se deşteapta şi întotdeauna, era obiectul atenţiunii generale pentru urâcioasele lui obiceiuri. Ceeace explică foarte bine, că azi când este de 14 ani, să meargă la culcare şi să se scoale atunci când îi convine lui.

Scularea de dimineaţă este neplăcută pentru toţi. Nouă tuturora ne place să lăsăm să treacă cât mai mult timp între ora deşteptării şi momentul când trebue să ne începem lucrul nostru zilnic.

Necesitatea, stimulată de obiceiu, ne stă într'ajutor şi trebue să ne exercităm în sforţări până ce, la o anumită oră de dimineaţă, când în sfârşit mecanismul nostru fiind antrenat, merge înainte dela sine.

Dar grija mai mare sau mai mică pentru a ne scula, este în strânsă legătură cu lucrul, pe care trebue să-l împlinim în cursul zilei. Dacă ne coborîm din pat, după cum zice proverbul,

cu piciorul stâng, e foarte probabil că vom fi cam indispuşi întreagă ziua şi vom găsi motive să ne agăţăm de toţi şi de toate. Ceeace este adevărat în acest caz pentru noi, este adevărat şi pentru copii.

Când deşteptaţi dimineaţa câte un copil, faceţi-o aceasta cu multă grije. Ridicaţi uşurel acoperitoarea şi strigaţi-l cu toată blândeţea. Faceţi tot aşa înainte, până ce el va deschide ochii. Atunci, surâdeţi-i zicând: „Este timpul de sculare, micuţule".

Chemându-l cu glas tare, sau isbind prea tare uşa, facem să tresară copilul adormit, producem o reacţiune în sistemul său nervos, făcându-l, după caracterul său, iritabil, mânios sau plângător.

Unii cred că pentru a-l scula este foarte practic să-i ridici acoperitoarea, perina şi să-l aduci în confusiune. Unele persoane eroice, merg chiar şi până acolo, că îi aruncă apă rece pe spate. Astfel de persoane trebuesc puse la punct, tratate de aşa manieră încât să înveţe a se desbăra de astfel de acţiuni barbare.

Copilul adormit va fi deşteptat în chip gentil şi este nevoe să i se vorbească cu blândeţe, în aşa fel încât el să-şi înceapă ziua cu o primire sărbătorească, dacă voim să-i lăsăm posibilitatea să aibă o zi de progres. Şi, întâia copilărie este timpul când trebue obişnuit să se scoale la oră stabilită.

Invățați-l să se îmbrace

„Aş trece cu vederea bucuros, toate lucrurile pe care le face—şi nu sunt tocmai puţine!—dacă ar putea cel puţin învăţa să se îmbrace singur în mai puţin de o oră şi jumătate. In orice dimineaţă am aceleaşi necazuri.

„Il chem şi el se ridică, se aşează pe marginea patului şi îşi freacă ochii. Atunci eu îl las, pentru a merge să pregătesc dejunul. După câteva minute mă reîntorc şi aflu că el deabia şi-a desfăcut un buton dela cămaşa de noapte

„Grăbeşte", îi zic, dece nu te îmbraci singur? Hai, repede, depune halatul, să văd şi eu cum vei face. Pun atâta energie în glasul meu, încât ar fi de ajuns pentru a pune un automobil în mişcare, şi el îşi aruncă halatul şi începe a se îmbrăca.

„Intre timp simţesc un miros din bucătărie, se arde dejunul, alerg în bucătărie la lucrul meu. Ştiu că, în tot acest timp, el va şedea pe marginea patului cu o ghiată pe jumătate încheiată şi cu jaretierele atârnând. Intr'adevăr el mă scoate din răbdări! Ce aş putea face spre a-l hotărî să se îmbrace singur? Inţeleg dealtfel că are numai opt ani, dar mie mi se pare că s'ar putea îmbrăca şi singur". (va urma)

PREFAȚĂ [1])

Noua programă analitică a învăţământului primar a ieşit dintr'o triplă colaborare: actuala conducere a Ministerului de Instrucţie Publică, Ministerul de Agricultură şi într'o măsură oarecare, vechea programă, care conţinea unele dispoziţii destul de necesare, pentru nevoile actuale ale culturii populare.

La baza nouei programe stau câteva principii, care ies, credem cu prisosinţă, în relief, pentru oricine o cercetează cu ochii atent. Aceste principii sunt: principiul *programei minimale*, al apropierii de viaţa locală şi acela al unui utilitarism măsurat.

Ideia unei programe minimale este impusă şcolii de astăzi pentru două motive: pe deoparte ea este cerută de nevoia unui învăţământ unitar, pentru toate şcolile din cuprinsul ţării, pe de alta ea trebue să fie ca atare (adică minimală) pentrucă nu este nici pedagogic, nici util să dai copiilor, în pragul adolescenţei, exact aceleaşi cunoştinţe, indiferent de mediul natural şi social în care trăesc şi pentru care ei urmează să fie formaţi. La temelie deci trebue să existe un minimum de cunoştinţe pentru ca menţinerea legăturii sufleteşti dintre toţi viitorii cetăţeni ai satelor noastre să fie astfel asigurată.

Cunoştinţele acestea trebue reduse însă la strictul necesar. Şcoala trebue să renunţe la ambiţia, întru nimic justificată, de până acum, de a servi un scop enciclopedic de cunoştinţe generale de cele mai multe ori fără nici o legătură cu viaţa. Tot ceeace nu are o aplicaţie în viaţă se pierde cu timpul şi din toată bruma de carte dată de ea nu mai rămâne decât o spoială care nu mai deosebeşte deloc pe omul care a pierdut câţiva ani la şcoală, de cel care n'a frequentat o.

Şcoala este din contră pe drumul ei, dacă va căuta să dea deprinderi şi cunoştinţe, cari nu vor fi mai târziu eliminate prin neaplicare. De aceea, pe lângă o programă de cunoştinţe pentru toţi (acel minimum care va fi în

1) Credem că facem un bun serviciu colegilor publicând prefaţa nouii programe analitice spre a vedea toţi din ce principii şi în ce spirit este concepută. La sfârşit adăugăm şi câteva observaţiuni pe cari le avem de făcut programei.

adevăr trăit de toţi) este necesar să i se lase şcolii libertatea să-şi alcătuiască şi o altă programă, *una suplimentară* potrivită mediului prin care şi pentru care elevul va fi educat.

Programa de faţă este întocmită în acest spirit. Ea este o programă minimală. Din programa suplimentară, ea nu cuprinde decât numai acele părţi, care puteau fi indicate dinainte (de exemplu pomicultura, avicultura etc., care nu se vor preda decât la o anumită categorie de şcoli). Restul programei suplimentare, potrivit fiecărei localităţi şi regiuni, rămâne să se întocmească de organele şcolare locale. Pentru aceasta două lucruri trebuesc efectuate: prima va consta din desvoltarea acelei părţi din programa de faţă care ar avea mai multă importanţă pentru localitatea şi regiunea respectivă; cea de a doua va privi adăogarea unui grup de cunoştinţe, neprevăzut în programa de faţă dar de mare importanţă pentru ocupaţia dominantă a locuitorilor în satul sau comuna unde se găseşte şcoala. Pentru ambele cazuri organele şcolare vor consulta şi specialişti şi împreună cu aceştia vor face propuneri care însă nu vor putea fi puse în aplicare, fără aprobarea Ministerului.

Alcătuind o programă analitică minimală, dând apoi indicaţii şi pentru întocmirea celei suplimentare, s'a căutat să se satisfacă şi cel de al doilea principiu de care am vorbit la început: *principiul apropierii şcolii de viaţa din jurul ei.* Satisfacerea integrală a acestui principiu nu priveşte numai programa suplimentară, deosebită dela regiune la regiune, ci şi pe cea minimală. Se va vedea din cuprinsul lucrării de faţă, că nu există cunoştinţă, oricât de minimală ar fi ea şi oricât de generală, care să nu fie predată pornindu-se dela ceiace cade direct sub simţurile copilului. Procedându-se în felul acesta, învăţământul devine în adevăr intuitiv. Principiul regionalismului şi localismului educativ sunt deci satisfăcute pe două căi: *a)* din punct de vedere *al conţinutului* programei din programa suplimentară, care oglindeşte ceiace mediul şcolar are mai caracteristic; *b)* din punct de vedere *al metodei* prin indicaţiile şi aranjarea materiei din programa minimală în aşa fel încât toate deprinderile manuale şi intelectuale să le capete copilul în legătură cu viaţa din jurul lui.

Organizată după aceste norme şcoala primară va

fi, sperăm, un adevărat instrument de prefacere a vieţii sociale dela sate. Ea va fi astfel utilă şi satului şi fiecărui individ în parte pe care-l va forma şi integra organic în structura vieţii noastre săteşti şi plugăreşti. *Un utilitarism măsurat*, cum i-am spus noi, care nu va ţinti la un profesionism exagerat şi anarhic, pentru pregătirea individului pentru el însuşi, ci la formarea şi integrarea lui în viaţa colectivităţii.

In sfârşit un alt principiu de bază al programei este alcătuirea lor după *o metodă globală sintetică*, asemănătoare cu aceea a centrelor de interes. Metoda, după cum uşor se poate observa, n'a fost copiată aşa cum a fost concepută de Dr. Decroly, ci doar principiul ei a fost acceptat şi adaptat la şcoala noastră oficială.

Programele de faţă nu sunt însă definitive. Ele aşteaptă şi contribuţia tuturor acelora cari vor să colaboreze la perfectarea lor în cadrul principiilor stabilite.

In aplicarea lor se ridică negreşit câteva greutăţi. Intre acestea trebue prenumărată şi alcătuirea de manuale didactice. In această privinţă se vor da instrucţiuni în chiar corpul programelor, când ele vor fi definitive. Ceeace se poate spune de pe acum este numai ca viitoarele manuale vor trebui să fie alcătuite în parte şi după regiuni iar unele cunoştinţe sau deprinderi nu vor fi cuprinse în nici un manual al elevului. Programa de faţă trebue privită şi ca un plan de lucru pe care învăţătorul îl va consulta la tot pasul pentru a şti ce lucru are de făcut iar rezultatele lucrărilor colecţionate vor alcătui îndrumătoare ieşite din experienţa copiilor, generaţiile trecute de elevi ajutând pe urmaşii lor.

In corpul programelor se vor mai da deasemenea instrucţiuni şi cu privire la alcătuirea arhivei, la notări, la orarii, la modul cum un organ de control va trebui să-şi exercite atribuţiile sale, pentru a privi activitatea şcolii dintr'un punct de vedere cât mai complet.

In felul acesta volumul, în care se vor publica programele definitivate, va fi un ajutor indispensabil oricărui membru al corpului didactic, fără de consultarea căruia nu va putea face nici un pas în tot cursul şcolarităţii.

Observaţiuni. Din noua programă analitică lipseşte cu desăvârşire religia. Credem că nu este bine ca

programa acestui obiect să fie lăsată în seama consistoarelor diferitelor biserici din ţară, căci în chipul acesta numai la sfârşit se va vedea, unde se ajunge.

Lipseşte lucrul manual la fete (cusături, broderii, ţesut etc.) ceeace s'a putut executa cu mai mulţi sorţi de izbândă până acum. Expresiunea *limba maternă* să fie înlocuită cu *limba română*, căci aici, la noi, sunt şi limbi materne cari nu sunt române.

Programa cursului supraprimar pare supraîncărcată chiar dacă ne gândim că în şcoala nouă a viitorului se cere mai mult un învăţământ *formativ* decât unul *informativ* cum a fost înţeles până acum; căci să ne gândim numai la sate, unde un singur învăţător va avea să instruiască 7 clase, ce va face cu această programă minimală, la care se va mai adăuga şi una regională?

Insfârşit, mai adăugăm că noua programă naşte în noi şi o mare îngrijorare. Cum va putea fi aplicată când nu este nimic pregătit. Cu ce se vor putea face expoziţiile dese, cari se cer, de lucru manual, desene culorate şi neculorate, când şcoalele noastre sunt azi *ale nimănui* şi nu au nici registrele cele mai necesare, decum să aibă rosturi pentru expoziţii atât de dese şi obligatorii. Elevii nu au cărţile necesare, decum să mai cumpere şi materialul de modelaj şi desene colorate care se cere la tot pasul. Dar oare corpul didactic este pregătit ca s'o poată aplica? Toate acestea şi altele multe ne inspiră îngrijorări, dar ca toţi cei ce se leagănă în visări deşarte, noi uităm cele două mari nevoi cari au închircit şcoala noastră sătească: *frequenţa proastă şi lipsa de întreţinere a şcoalelor*. Şcoala este în grea primejdie din pricinile acestea şi noi căutăm să ne urcăm în nouri şi să ne punem alăturea de ceeace a realizat apusul cu mediul lui prielnic pentru şcoală şi cu populaţie pe care nu o poţi opri dela şcoală chiar să vrei.

Rugăm respectuos pe d-nul ministru al instrucţiunii publice că înainte de a legifera noui reforme, în primul rând, să se stabilească un stăpân al şcoalei, care nu numai să-i ordone şi să o supravegheze ca azi, *ci să o şi susţină* din ceva venite *sigure* şi bine reglementate, iar în al doilea rând *să-i asigure o frequenţă normală*, fără de care munca învăţătorului se iroseşte zadarnic, neaducând randamentul necesar.

(red.)

Dezideratele congresului II-lea internațional al școalelor în aer liber

Ţinut la 7—11 Aprilie 1931 în Bruxelles, cu delegaţi din 19 ţări a votat următoarele deziderate:

1. Orice iniţiativă, care tinde la aplicarea principiilor şcoalei în aer liber trebue încurajată de autoritatea publică.

2. Autorităţile conducătoare şi şcolare sunt invitate să reamintească personalului de învăţământ necesitatea principiilor claselor aerisite.

3. Congresul doreşte să vadă autorităţile şcolare din oraşe şi localităţi urbane ducând şcolile spre periferii, în locuri bine aerisite şi convingând concesionarii transporturilor publice, să transporte pe elevi gratuit sau semigratuit.

4. Programele de studii să se uşureze şi ziua de şcoală aşa fel organizată încât şcolarii să poată beneficia în modul cel mai larg de jocul şi plimbările în aer liber.

5. Să se dea cea mai mare estindere posibilă jocurilor şi exerciţiilor în aer liber.

6. Să se facă pe lângă şcoalele urbane grădini şi câmpuri de joc cât mai spaţioase.

7. Să se facă locuri sau pieţe de joc pentru copii în cartierele cele mai populate ale oraşelor sau în apropierea lor.

8. In grădinile de copii şi în şcoalele primare să se înlocuiască toate mijloacele didactice artificiale cu resursele educative oferite de natura însăşi, fie din grădina şcolară, din câmpie sau din pădure.

9. Să se pregătească un personal special pentru şcoalele în aer liber şi în acest scop să creeze o şcoală normală, o şcoală tip sau un centru de documentare.

10. Să se constitue comitete naţionale, afiliate la cele internaţionale, care să asigure propaganda continuă a ideii şcoalei în aer liber şi să organizeze practic informaţia reciprocă asupra sforţărilor, realizărilor şi resultatelor ei.

11. Dela început să se clarifice că şcoalele în aer liber sunt institute destinate să primească copiii selectaţi preventiv printr'o inspecţie medicală şi între ei nu trebuesc admişi tuberculoşi, cardiaci, anormali şi întârziaţi. Institute ca acestea să nu fie confundate cu coloniile şcolare sau cu cele prevenitoare, care sunt institute de îngrijire destinate să primească copiii afec-

taţi de boli latente, cari au nevoe de o supraveghere şi de un tratament special.

12. O legătură strânsă să fie asigurată în şcolile în aer liber între pedagogi, medici şi ajutoare, fie infirmieri sau supraveghetori.

13. In programa şcolară educaţia fizică bine înţeleasă, preventivă şi de îndreptare să ocupe locul pe care-l merită şi să fie mereu supusă supravegherii medicului.

14. Pentru cursurile de educaţie fizică copiii să fie grupaţi după caracteristicele lor fisiologice şi patologice, ca să dea posibilitatea educatorilor să corecteze scăderile lor.

15. Educaţia fizică a copiilor să fie încredinţată numai persoanelor cualificate.

16. Tratamentul elioterapic să nu fie aplicat decât după directivele medicului

17. Toate şcoalele ce se vor construi deacum înainte de către municipii să fie şcoale în aer liber. *(Revue de la Ligue des Sociétés de la Croix Rouge*, Iunie 1931).

O nobilă doamnă şi obligativitatea înv. primar

Viile discuţii dela ordinea de zi asupra obligativităţii învăţământului primar, obligativitate ajunsă azi fictivă pe unele locuri, ne aduc aminte de lunga vreme de când a fost legiferat mai întâi, în România, această obligativitate şi de nobila doamnă, căreia i-se atribue, pe drept cuvânt, meritul de a fi realizat acest mare deziderat al şcoalei române. Anume, se dă ca sigur faptul că Doamna Elena Cuza a inspirat domnitorului Unirii, Cuza, şi l-a decis să legifereze învăţământul obligator şi gratuit, în România.

Intr'adevăr, socotesc că nu e lipsit de interes să se pomenească numele acestei distinse soţie de domnitor, căreia şcoala îi datoreşte marea recunoştinţă pentru această faptă epocală din viaţa şcoalei, care deşi legiferată de atunci încă, durere, nici azi nu este realizată complect şi mai este încă mult de făcut în această direcţie, de unde se vede cât de mult şi cât de îndrăzneţ s'a păşit atunci pentru realizarea şcoalei în vechile principate române. Meritul Ei, acum se vede

deabia, căci cât a fost de avansat şi de mare gândul Ei când după atâta scurgere de vreme, învăţătorii de azi se izbesc de piedeca, mare, pe care deatunci şi pentru totdeauna, voia să o înlăture, din calea învăţământului, suava doamnă a ţării, dela care în afară de acest merit ne-a rămas şi un faimos institut de educaţie, ce-I poartă numele, şi o dragoste de mamă pentru toţi copiii acestei ţări, dar în special pentru cei orfani şi pierduţi sau lăsaţi în părăsire, dragoste, care în afară de grija pusă la intemeierea institutelor de educaţie, aşezăminte ale Sale, mai reese şi din una din scrisorile ei către Vasile Alexandri, din care cităm următorul pasaj: „Dar mai mult, în Azilul Elena, acele poezii se vor păstra, căci ele puse pe muzică, vor legăna tinerele fiinţe, adăpostite în el. Micii copii ai azilului meu le vor cânta şi atunci vor fi îndeplinit acea gingaşe cugetare din scrisoarea Dv. de a dedica pruncilor găsiţi din România aceste poezii, pe care le numiţi : Copiii găsiţi ai geniului Românesc".

Excursia școlarilor din Aninoasa

In zilele de 3—12 Iulie 1933. am întreprins o frumoasă şi lungă excursiune cu itinerarul: Braşov, Sinaia, Ploeşti Bucureşti şi Constanţa cu meritoşii mei elevi de cl. VI-a şi VII-a dela şc. prim de stat din com. Aninoasa. Elevii aceştia au avut norocul să vadă multe din cele învăţate. Din tren au văzut Mureşul, Alba-Iulia, Blajul, Mediaşul, Sighişoara şi Oltul cu câmpia Bârsei. Am vizitat Braşovul cu tot felul de muzee şi fabrici, văzut-am frumoşii munţi Carpaţi şi încântătoarea Vale a Prahovei, Sinaia cu Castelul Peleş, reşedinţa de vară a M. S. Regelui Carol II-lea. In capitală ne-am bucurat de o primire deosebită datorită d-nei Maria Col. Şoarec, institutoare, şi d-lui Col G. Marinescu, prefectul poliţiei. Am fost găzduiţi în cazarma gardienilor publici. unde d-l Col. Dimiu, comand. acestei cazarme, s'a purtat faţă de şcolari, ca un adevărat părinte.

Cinci zile am stat în capitală, vizitând aproape toate muzeele, parcurile, instituţiunile de cultură, postul de radio-difuziune aerodromul etc. precum şi frumoasele palate ale ziarelor: „Uni-

versul“ şi „Dimineaţa“, unde am fost f. bine primiţi şi unde râvnitorii şcolari, au urmărit cu mult interes şi curiozitate felul cum se face o revistă sau un ziar. La urmă ne-au fotografiat şi apoi li s'au distribuit şcolarilor, spre amintire, diferite albumuri şi reviste, iar eu le-am mulţumit pentru sprijinul şi primirea ce ne-au acordat-o.

Datorită d-lui N. Constantin, directorul revistei „Realitatea llustrată“, şcolarii au fost duşi în mod gratuit la cinematograful „Marna“, unde pentru prima dată şcolarii dela ţară au avut

Excursioniştii la ziarul «Universul»

prilejul să vadă şi să audă, cum se rulează un film sonor şi vorbitor.

Ne-am îndreptat apoi spre M. Neagră, văzând Bărăganul cu frumoasa şi bogata lui câmpie, bătrâna şi frumoasa Dunăre la Cernavodă şi în fine, am văzut marele nostru port maritim Constanţa cu tot felul de vapoare.

Căpitănia portului ne-a pus la dispoziţie un remorcher, cu care am făcut o plăcută plimbare până'n largul mării. Am rămas foarte încântaţi şi delectaţi cu prisosinţă de tainicele frumuseţi ce ni le-au rezervat superbele privelişti ale M. Negre în acea zi când numai Zefirul alina şi desmierda cu undele-i blânde transparenta apă verzuie-albastră a mării. Acea plimbare în largul mării, n'o vom uita niciodată, fiindcă au fost frumuseţi prea rare (pentru noi cei dela munte), care ne-au purificat par'că sufletul, ne-au înnobilat inima, ne-au odihnit creerul şi întărit fizicul. In port am vizitat mai multe vapoare.

Ceeace m'a îndemnat la aceasta excursiune a fost iubirea de viitorii cetăţeni ai scumpei noastre patrii căci: „Nu se poate un lucru mai frumos şi mai instructiv, decât a-ţi cunoaşte ţara ta" ! Laplace a zis: Aceea ce omul nu cunoaşte, nu poate iubi". „Cine-şi cunoaşte bine patria, o iubeşte de mii şi mii de ori mai mult, decât acel ce n'o cunoaşte".

Foarte bine ar fi dacă autorităţile competinte şi particularii ar sprijinì şcolarii să-şi cunoască ţara lor (România). Amintirea le va rămâne neştearsă !

Tuturor celor ce m'au sfătuit, încurajat şi ajutat, viile şi sincerele noastre mulţumiri !

ION TRIFAN.

Dascăli din literatura străină [1])

In romanul: Nopţi la Lanul din Antimovo *al lui Iordan Iovcov publicat în revista: „Boabe de grâu" găsim zugrăvită figura unui învăţător rural bulgar,* învăţătorul din Sârnino, *cam în felul următor: Era îmbrăcat orăşeneşte dar puţin cam jerpelit, cu mustăţi bălane mari.*

— „Nu-i băiat rău: e om învăţat zise unul, iar Sărăndoaia bătrână răspunse: „Poate să fie învăţat, poate să fie de aur, mine nu-mi trebue E un om ciudat şi sgârcit: tae firul de păr în două. Anul trecut de Bobotează, îl întâlnesc flăcăii şi—după obiceiu—vor să-l scalde. Bre omule, dă acolo vreun ban şi scapă : nu !—şi începu a da cu bastonul—şi dăi, care pe umăr, care la braţ... Şi unde nu-mi pun mâna pe el şi drept în gârlă. Era îngheţată, dar au făcut gaură în ghiaţă şi acolo l-au murat. Ii îngheţaseră mustăţile şi se făcuseră coadă de şoarece..."

Invăţătorul acesta din Sârnino e îndrăgostit şi el, ca mulţi alţi, de fica Sărăndoaiei dela hanul Antimovo. El îşi petrece tot timpul la o masă din han şi noaptea e cel din urmă musafir ce părăseşte hanul, strecurându-se ca o umbră pela ferestrele Sărăndoaiei celei tinere, care nu

1) Vezi *A. David:* Dascălii din literatura română.

vrea să l ia în căsătorie fiindcă dorea unul de seama ei. Când să se mărite, Sărăndoaia, cu un altul, învăţătorul îndrăgostit pătrunde în odaia ei, trăgând cu revolverul asupra ei şi apoi sinucizându-se. El moare lăsându-şi averea familiei Sărăndoaia, dar fata scapă, devenind cu timpul o drăcoaică mai dihai decât cum fusese mamă-sa. Amintirea celui sinucis rămâne, pentru dânsele, mai mult o poveste de şagă. (a. d.)

Şcoala şi criza economică

De vreo câţiva ani încoace, trăim o adaptare lentă la condiţiunile schimbate ale vieţii economice. Cuvântul „criză" a pătruns adânc în limbajul comun şi a devenit cel mai popular, dar şi cel mai temut termen. Şi cine cunoaşte cuvântul, cunoaşte şi stările economice incrustate în el. Mizeria se întinde alăturea de el, atât la sate cât şi la oraşe. Felul de traiu al celor mai mulţi, nu mai e cel vechiu. Pretutindeni „economii", „reduceri" şi mizerie.

Intre instituţiunile care trebue să ţie seamă de noile împrejurări de viaţă aspră şi nemiloasă este şi şcoala. Trebue să se adapteze şi ea, renunţând la tot ceeace este lux din punct de vedere pedagogic şi sə vină într'ajutorul părinţilor, copleşiţi de atâtea poveri. Şi parcă e făcătură, că ea nu înţelege porunca vremurilor. Invăţământul întreg geme sub povara taxelor tot mai mari şi a pretenţiunilor absurd de nepotrivite cu vremurile de astăzi. Sunt părinţi, şi numărul lor e considerabil, cari nu-şi pot da copiii la şcoală din cauza cheltuelilor extraordinar de urcate, împreunate cu acest lux. Copiii săraci nu mai au ce căuta la şcoală. Şcoala „poporului" este şcoala câtorva cari mai au din ce plăti şirul nesfârşit de taxe şi suprataxe, şi o dulce amintire din trecut. Imi povestea, mai

zilele trecute, un părinte, cu lacrămi în ochi, că deşi funcţionar, având familie grea, nu şi a mai putut permite luxul de a şi trimite copiii la şcoală. Şi dacă un funcţionar care tot mai primeşte salariul lui mult-puţin, la o lună sau două luni, nu poate face acest lucru, cum îşi va permite acest lux comerciantul, meseriaşul sau şomerul? Şi dacă totuşi mai vedem copii pela şcoli, ne putem închipui jertfele supraomeneşti ale unor părinţi, dornici de a da odraslelor lor o învăţătură bună, pregătitoare pentru viaţă. Dar condiţiunile în cari trăesc aceşti copii sunt nespus de rele. li vezi pe vremea asta de început de iarnă, tremurând fără paltoane, hrăniţi slab; cadavre mici, umblând buimăcite de ici până colo. Că nu există condiţiile materiale ale unei sforţări a creierului, nu mai încape nici o îndoială.

Totuşi şcoala şi oamenii ei nu trebue să abdice dela rolul lor. Ei trebue să caute mijloacele cele mai potrivite spre a da posibilitate unui cât mai mare număr de copii să înveţe. Aceasta o cere rostul lor şi viitorul neamului. Cu cât greutăţile sunt mai mari, opintirea şcolii să fie mai înverşunată. Să se facă pretutindeni cele mai drastice economii, să se rupă taxele, să se simplifice la nevoe şi materialul pedagogic şi să se desfăşure cât mai intensă *activitatea umană şi socială* a şcolii. Să se înfiinţeze câteva pentru copiii săraci, să li se împrumute cărţi din partea şcolii şi să fie scutiţi de taxe. Corpul didactic să-şi împlinească menirea *cerşind şi cruţând* pentru interesul şcolii şi al copiilor. Numai astfel se va ridica la înălţimea nevoilor impuse de vremurile grele prin care trecem.

Fiecare veac îşi are preocupările lui, şcoala lui. Veacul nostru este veacul crizelor economice şi al sguduirilor catastrofale. Şcoala care pregăteşte pentru viaţă, va prinde tâlcul asprimii vremurilor şi va lupta bărbăteşte în contra calamităţilor ce se ridică. Va pune *inimă* în tot ceeace va face şi va deveni reazimul sufletesc şi trupesc necontestat al generaţiilor cari vor forma ţara de mâine.

I. M.

Darea de seamă a redactorului în adunarea generală

După ce am încheiat cu bine şi anul al III-lea de apariţie al organului de publicitate a asociaţiei noastre, avem deosebita plăcere de a vă face cunoscut că revista asociaţiei noastre şi în acest din urmă an, după părerea noastră şi a altor oameni competenţi, a parcurs un drum de ascensiune atât din punct de vedere redacţional cât şi administrativ, fiind una dintre cele mai regulate reviste judeţene ca apariţie cât şi ca mai bine îngrijită din punctul de vedere al formei şi conţinutului.

Ar însemna să ascundem adevărul dacă nu am recunoşte că revista are şi lacune şi o mulţime de detractori, de duşmani cari o bârfesc şi ar vrea să o desconsidere, cu toate acestea, importanţa ei din punctul de vedere al problemelor specifice de aici şi al localismului didactic dar mai cu seamă din punctul de vedere al organizării şi solidarităţii noastre este netăgăduit de mare, prin faptul că ea dă posibilitate oricui să-şi exprime ideile, ea invioreazä puterile creatoare dăscăleşti, ea provoacă dinamismul solidarităţii de tagmă nepierzând nici un moment din vedere scopul ei principal, închegarea rândurilor noastre spre luptă şi spre câştigarea unei mai bune situaţii profesionale.

Ca în anii trecuţi, pe lângă frământarea tuturor doleanţelor noastre generale de ordin material, pe lângă materialul informativ şi documentar din care se evidenţiază munca noastră grea şi plină de nenumărate peripeţii, am căutat să menţinem mereu la nivel, un mediu de difuziune a ideilor, cari cu cât au fost mai modeste şi mai fără pretenţii, cu atât au avut o valoare practică mai mare şi mai de netăgăduit, este adevărat că n'am umblat nicicând să producem minuni sau să ne afişem cu noutăţi şi titluri sforăitoare ci mai mult am încercat să atacăm problemele simple dar grele din jurul nostru, să scrutăm realitatea sub toate raporturile. Am îmbrăţişat tot ceeace a venit în legătură cu şcoala şi cu trebuinţele răspândirii culturii la sate şi la oraşe. Coloanele revistei, care a apărut destul de regulat, stând la dispoziţia tuturor colegilor cari au avut de spus un cuvânt bun, o îmbărbătare sau un sfat către colegi, astfel că prin acestea, pe nesimţite, revista a strecurat în sufletele fraţilor de suferinţă conştiinţă unitară de corp şi aprecierea intereselor generale mai presus de cele particulare egoiste.

Conştientă de menirea ei înaltă în serviciul şi în cauza

unor factori morali şi a unor pioneri ai civilizaţiei printre cotloanele sărăcăcioase ale munţilor acestui judeţ, pioneri, care sunt fraţii învăţători, ea a căutat să-şi menţină prestigiul şi să stea la nivelul ce-i compete, necoborându-se nicicând la mărunte interese sau hărţueli de ordin mai mărunt ori vremelnic.

Ca un pas mai departe faţă de anii trecuţi, revista a adunat şi publicat date precise referitoare la învăţământul din judeţ şi la activitatea desfăşurată de învăţători în condiţiuni cari ar face cinste şi unor misionari religioşi.

Chiar din primul număr revista, cu aprobarea preşedintelui nostru, d-l Sabin Jula, a publicat un concurs de 1000 lei pentru cea mai bună monografie a unei şcoale din acest judeţ. Intenţionam prin aceasta să încurajem pe colegi în cercetarea trecutului cultural al comunelor de pe aceste frumoase plaiuri sperând ca, lângă acele perle culturale cari sunt monografiile şcoalelor din Banpotoc, Brănişca şi Bicău, scrise de colegul Bembea, să se înşirue şi altele tot atât de bine închegate, cari laolaltă ar forma un adevărat tezaur cultural, al acestui colţ de ţară. Am însă nemărginită durere să anunţ că până în prezent, nu a răspuns încă nimeni trimiţând vreo lucrare pentru acest concurs. Nu bag nici-o vină nimănui pentru aceasta, împrejurările materiale aşa de grele poate nu dau răgaz multora să mai poată avea şi astfel de preocupări mai înalte şi mai serioase. Sperăm însă că pe anul ce vine menţinând noi şi pe mai departe acest premiu, mai mulţi colegi vor încerca să concureze făcând prin aceasta şi o faptă lăudabilă şi vrednică de remarcat.

Un număr întreg a fost închinat memoriei acelui mare bărbat de şcoală care a fost Spiru Haret.

In altă serie de idei revista noastră a închinat rânduri de jale şi panegiric, stropind groapa celor depărtaţi dintre noi ca morţi sau martiri ai datoriei cu lacrimi de postumă omagiere, s'a bucurat sincer şi a căutat să remarce succesele fraţilor colegi, succese cari i-au ajuns la cunoştinţă şi aceasta nu pentru a face meschine reclame unora, ci pentru a remarca faptele vrednice din orice parte s'ar fi făcut acelea şi a arăta procedura practică prin care acelea s'au putut înfăptui.

In revistă s'a luat cuvântul la toate chestiunile de actualitate interesând tagma, s'a dat alarma în faţa primejdiilor comune şi s'au pus în curent cetitorii ei cu noutăţile culturale mai de seamă din ţară şi străinătate.

Tot revista noastră, în primăvara acestui an, a avut cin-

stea să sărbătorească o colaborare fericită şi fructuoasă de 10 ani cu unul din organele de control din cele mai apreciate, care muncind de 10 ani alături de noi şi în fruntea noastră se găseşte azi la un loc de înaltă comandă şi de unanimă stimă din partea noastră, d-l insp. gen. P. Petrescu.

De încheere, mulţumind tuturor sprijinitorilor de orice fel şi comitetului asociaţiei care s'a îngrijit de apariţia ei regulată şi de îndrumarea sănătoasă a revistei, pe căi, care îi faç cinste, asigurăm atât comitetul cât şi adunarea generală că la temelia acestei publicaţii, a asociaţiei este numai dragoste de colegi şi de tagmă, grije idealistă de adevăr şi dreptate, cumpănire şi rezervă în administrarea fondurilor ei şi muncă dezinteresată, în urmare deci, apelăm, cu greutatea morală pe care ne-o chezăşueşte activitatea aceasta scurtă dar inimoasă din trecut, la toţi colegii din acest judeţ să sprijinească şi pe mai departe revista, cu aceaşi dragoste şi cu acelaş idealism ca şi până acum.

Petroşani, la 27 Angust 1933. **ALEXIU DAVID.**

RAPORTUL ADMINISTRATORULUI

Revista „Plaiuri Hunedorene" în decursul anului şcolar 1932—1933 a apărut destul de regulat iar dacă am avea fericirea să trăim într'o localitate, unde se găsesc mai multe tipografii şi unde de regulă şi concurenţa este mai mare, redacţia şi administraţia revistei ar putea face de prezent ca să apară fiecare număr la un timp hotărît, aşa după cum apar cele mai bine organizate reviste de specialitate sau literare.

In ce privesc revistele noastre dăscăleşti, revista „Plaiuri Hunedorene" să numără între cele dintâi, cari apar la timp. In oraşele mai mici de regulă numărul tipografiilor este mai mic, iar revistele ce apar odată sau de două ori la lună, apar atunci când tipografiile n'au un alt lucru mai urgent şi aşa pe lângă toată dorinţa noastră de-a apărea la un timp hotărît n'o putem face, deoarece n'atârnă numai de noi.

In ce privesc finanţele revistei cu cea mai mare plăcere şi bucurie pot să fac cunoscut On. Adunări Generale, că revista în decursul anului şcolar 1932- 1933 a stat foarte bine. In tot timpul am avut banii necesari pentru cheltuelile revistei, ba de multe ori după cum arată registrul de cassă am avut bani frumoşi strânşi dela D-voastră în contul abonamentelor şi bine îngrijiţi şi chivernisiţi de noi cei care ne aflăm de prezent în fruntea acestei reviste.

Revista de prezent şi-a achitat toate datoriile şi dispune de bani gata în numerar lei 35.110 $^{75}/_{100}$ (trei zeci şi cinci mii una sută zece şi $^{75}/_{100}$).

Din registrele administraţiei se constată următoarele:

I. Intrate:

1.	Sold la 1 Septemvrie 1932	13.932,75 lei
2.	Abonamente restante din a. şc. 1931/32 dela învăţătorii din judeţ	9.746 „
3.	Abonamente restante din a. şc. 1931/32 dela şcoalele afară de jud. Hunedoara . . .	100 „
4.	Abonamente dela învăţătorii din jud. Hunedoara pe a. şc. 1932—1933	60.284 „
5.	Abonamente dela învăţătorii afară de jud. Hunedoara pe a. şc. 1932/33	50 „
6.	Abonamente dela şcoalele prim. din jud. Hunedoara pe a. şc. 1932/33	100 „
	Total	84.212,75 lei

II. Eşitele:

1.	Tipărirea revistei „Plaiuri Hunedorene" . .	43.842 lei
2.	Confecţionarea clişeelor	1.214 „
3.	Timbre şi porto poştal	2.146 „
4.	Deplasările redactorului revistei	1.443 „
5.	Diverse	457 „
	Total	49.102 lei

Revista „Plaiuri Hunedorene" în anul şcolar 1932—1933 a apărut fiecare număr în 750 exemplare, cu câteva pagini în plus faţă de normal.

Numărul abonaţilor a fost:

1.	Membrii corp. did. primar din jud. Hunedoara .	634
2.	Membrii corp. did. primar afară de jud. Hunedoara	1
3.	Şcoalele primare din jud. Hunedoara . . .	1
4.	Şcoalele primare afară de jud. Hunedoara . .	1
5.	Schimb de reviste	25
6.	Diferiţi	35
	In total	697

Abonamente restante la 31 August 1933.

Din anul şcolar 1931/1932.

1.	Membrii corpului did. prim. din jud. Hunedoara	8.900 lei
2	Şcoalele prim. şi gr. de copii mici din jud. Hunedoara	27.260 lei
	Total	36.260 lei

Din anul şcolar 1932/1933

1.	Membrii corp. did. prim. din jud. Hunedoara .	3.500 lei
2.	Şcoalele prim. afară de jud. Hunedoara . .	100 lei
	Total	3.600 lei

Toate încasările revistei le-am chitat şi în poşta administraţiei iar pe cele încasate după tipărirea No. 30 le vom chita în numărul viitor.

Nu putem încheia această dare de seamă fără a aduce

marile noastre mulţumiri tuturor fraţilor colegi, cari ne-au sprijinit plătindu-şi abonamentul la timp. Tot asemenea le mulţumim din suflet tuturor colegilor şefi de circumscripţii de plată şi cari prin sprijinul dat revistei la încasarea abonamentelor au dovedit marea dragoste şi iubire ce-o poartă faţă de revista noastră, care este şi trebue să fie fala şi mândria fiecărui învăţător din jud. Hunedoara.

Petroşani, la 31 August 1933

GHEORGHE ITTU
învăţător, administrator

Notă. Atât comisia de cenzori cât şi adunarea gen. aflând gestiunea în perfectă ordine s'a dat descărcarea adm. şi comitetului iar redacţiei şi adm. i s'au adus mulţumiri protocolare dându-li-se locuri de drept în comitetul judeţean al asociaţiei. (Din procesul verbal al adunării gen.)

SERBĂRI ŞCOLARE

In numărul 30 al revistei noastre am amintit de o seamă de serbări cari s'au dat în preajma inchiderii anului şcolar. Sosind târziu clişeele atunci, socotim că e bine să le publicăm şi acum cu intârziere. Serbările acestea şcolare constitue cea mai mare bucurie şi satisfacţie a părinţilor, deaceea îndemnăm pe colegi să facă cât mai multe şi cât mai bune pe viitor ca să atragă dragostea părinţilor şi faţă de şcoală.

«MICA FLORĂREASĂ»
scenetă cântată de elevele D-nei T. ITTU, Şc. pr. No. 1 Petroşani

Elevii D-lui S. POPESCU, Petrila, No. 1 intr'o piesă teatrală

Un cor condus de colegul STEFAN, din Petrila

In piesa «CRAIU BUTURUGĂ»
elevele D-nei VIOREL dela şcoala No. 1, Petroşani

RECENZII

Constantin Iencica : „Dascăli şi elevi“. Inspectorul dela Cluj şi directorul revistei „Satul şi şcoala“, cea mai mare şi mai bună revistă şcolară de azi, a dat la lumină o antologie, care este oarecum o continuare a unei alte antologii apărute în trecut şi intitulată „*Luminătorii satelor*“.

In această antologie din urmă sunt adunate o serie de bucăţi din literatura actuală a scriitorilor noştri, cari au înfăţişat scene înălţătoare din viaţa de apostoli a dascălilor sau fixând emoţii şi crâmpee, fericit redate, din viaţa elevilor de şcoală, au creat pagini cari ne sunt scumpe nouă celor ce muncim pe acest ogor, pe cari pagini şi autorul cărţii le închină învăţătorilor ca să le întărească credinţa în rostul lor sublim şi să le procure clipe de mângâere.

In bibliotecile învăţătoreşti şi şcolare cartea aceasta trebue aşezată la loc de cinste.

Revista „Cl. IV B“ (Curentul activ). Această revistă are de scop răspândirea metodelor active în educaţie şi învăţământ în chip practic şi prin sugestiune.

Revista mai este şi în acelaş timp o revistă pentru copii şi o scriu chiar copii, arătând în ce fel învaţă mai cu plăcere, cum se deprind singuri la cercetări şi cum îşi conduc instituţiile lor şcolare.

Este această publicaţie ca şi „*Răsai soare*“ a elevilor din Blaj, o revistă originală, care merită să i se dea întreaga atenţiune şi să fie abonată pentru cât mai mulţi elevi.

„*Anuarul învăţământului primar*“. Pentru prima dată în ţara noastră apare un anuar de asemenea proporţii şi conţinut, fiind o oglindă fidelă a întreg învăţământului primar dela noi. Invăţătorii pot trage mari foloase în urma unei astfel de publicaţii pe cât de utilă, pe atât de grandioasă, prin clarificarea situaţiei şi postului fiecăruia, iar învăţământul deasemenea se va resimţi în bine, întrucât cifrele şi diagramele ca şi îndemnurile din paginile lui vor sugera cu puteri nebănuite direcţia şi latura în care trebue să se pună umărul pentru ameliorarea lui cât mai urgentă.

Anuarul se distribue la 38.266 învăţători, 2165 cond. şi 1337 maeştri.

Pe noi ne bucură apariţia acestui anuar, am dori însă ca pe lângă acest anuar să mai publice ministerul şi o foaie săptămânală, cu ordine, dispoziţii şi îndrumările oficiale ale ministerului şi această publicaţie să se trimită gratuit tuturor şcoalelor din ţară. Şi anuarul, era deajuns dacă se trimetea numai .şcoalelor.

EPIGRAMA

Unui coleg care militează 'n van pentru „sindicalizare".

Eşti forte *'n iniţiative*
Colege, aspirant ministru,
Insă cu „sindicalizarea",
Ai repurtat succes... sinistru!

a. b

DELA ASOCIAŢIA JUDEŢEANĂ A INV. HUHEDORENI

COMUNICAT

1) Mai multor colegi cari reclamă să li-se restitue suma de 100 lei pentru Anuarul Ministerului, le comunicăm spre informare : a) Anuarul nu costă 500 lei ci numai 100 lei. b) cei ce doresc a li se restitui suma de 100 lei şi în cazul acesta să ne avizeze. c) Anuarul, după credinţa noastră, este şi în folosul învăţătorilor, cu toate acestea, asociaţia va cere Ministerului, cu toată hotărîrea, ca pe viitor, acest Anuar să se distribue, gratuit, tuturor şcoalelor primare din ţară.

2) Noul comitet al asociaţiei ales la 17 Septembrie 1933, împreună cu subsemnatul, care mă găsesc în fruntea lui, pe dată ce ne-am luat sarcina grea să conducem mai departe destinele asociaţiei noastre judeţene, *am fost şi suntem ferm decişi să luptăm cu toate energiile şi priceperea noastră pentru revindicările juste şi*

drepte a tuturor învăţătorilor din acest judeţ de aceea credem că este bine, este în interesul mare şi general al întregii dăscălimi române din ţară, că atât cei f. tineri cât şi cei mai puţini tineri colegi din judeţ să nu caute a săpa prăpastii şi ziduri despărţitoare între noi şi toţi să aibă deplină încredere şi să ni-se adreseze cu plângerile şi justele lor reclamaţiuni şi din partea noastră îi asigurăm că luptăm pentru toţi deopotrivă şi că suntem fermi decişi a menţine ordinea, disciplina şi solidaritatea în sânul asociaţiei noastre fără de care nici un fel de biruinţă nu este posibilă.

S. JULA
preşedintele asoc. judeţene

Şcolari şi învăţători

După statistica Ministerului Instrucţiunii din 1932, iată realităţile şcolare:

Grădini de copii	Copii recensaţi, 804 000	Inscrişi, 121.703	No. şcoalelor, 1883	No. conducătoarelor 2164
Scoale primare	Copii recensaţi 3.155.248	Inscrişi 2.022.562	No. şcoalelor 14.900	Invăţători 37.364

Localuri de şcoale la sate:	5.434	în stare	bună
„	5.285	„ „	mijlocie
„	2.893	„ „	rea
oraşe:	578	„ „	bună
„	334	„ „	mijlocie
„	184	„ „	rea

Socotindu-se 40 elevi de învăţător dacă ar frequenta toţi, am avea nevoe de 78.881 înv. mai ar fi deci lipsă 41.517, 1.132.786 copii rămân fără contact cu şcoala.

Sunt însă şi vreo 8000 înv. fără posturi. „Revista generală a învăţământului“ dând datele de mai sus, sub semnătura I. I. G., cere statului să nu precupeţească suma de vreo 240 milioane lei anual pentru a-i aplica şi pe cei existenţi în învăţământ, sau în cazul cel mai rău propune ca aceşti învăţători să fie aplicaţi în învăţământ fără a li-se da leafă un timp oarecare până ce statul ar avea o mai bună stare financiară.

Ce ar fi zicând, la aceste statistici nevolnicii cari susţin că aveam un număr prea mare de învăţători ? ?

CRONICA MARUNTA

— ***Comemorarea lui Simion Bărnuţiu.*** Societatea culturală „Sălăjana“, în cadre sărbătoreşti a comemorat împlinirea a 125 ani dela naşterea „celui mai mare dascăl şi patriot al naţiunii din secolul al XIX-lea“ pe *Simion Bărnuţiu* şi cu acea ocaziune s'a inaugurat şi distribuţia bibliotecilor populare din judeţul Sălaj.

— ***Conferinţa corpului didactic primar hunedorean.*** In ziua de 2 Sept. a. c., la Deva, în sala de spectacole a Casinoului Român, adunarea generală a învăţătorilor s'a transformat în conferinţă cu caracter pedagogic şcolar în care cei peste 150 învăţători adunaţi sub conducerea preşedintelui asociaţiei, d-l S. Jula, au desbătut pe larg proectul legii înv. primar şi programa analitică. Discuţiile s'au dat mai ales în jurul întreţinerii şcoalelor, fixându-se ca ele să fie *intreţinute de stat* indiferent că în ce chip, în jurul frequenţii s'au dus iarăşi discuţii aprinse. Şi aici, indiferent de metode şi proceduri, învăţătorimea hunedoreană a fost şi de data aceasta la înălţimea ei, cerând ca în primul rând, să se asigure frequenţa regulată cu orice mijloace, căci altfel şcoala nu mai are nici un rost şi nu-şi poate lua răspunderea pentru faptul că numărul analfabeţilor creşte mereu, în loc să scadă.

In jurul cursului complimentar s'a căzut iarăşi de acord că este absolut necesar să fie menţinut şi întărit prin lege dar şi ajutat, perfecţionat.

Cât priveşte programa analitică ea a fost găsită bună ca principii generale, dar s'a accentuat că pentru realizarea ei se cer o mulţime de pregătiri şi de organizări. Şcoala va trebui să fie *copilul dulce* al cuiva, nu aruncată în neştire ca azi în sarcina comunelor, a căror notari numai de aşa ceva nu le prea arde.

Raportorii: Ciora, Părău, Creţu, Baciu şi David au adus studii bine documentate, cari au servit ca punct de plecare a discuţiilor.

In cursul zilei a sosit d-l inspector general, P. Petrescu, primit cu îndelungi ovaţii, d-sa a ţinut o conferinţă foarte interesantă: *Graiul cifrelor*, ilustrând această conferinţă cu o seamă de tablouri şi diagrame foarte mult elocvente.

La discuţiile ce au avut loc a participat şi d-l N. Sporea,

directorul şcoalei normale, aducând contribuţiuni însemnate în discuţii.

La sfârşit d-l S. Jula, preşedintele Asoc. judeţene mulţumind tuturor pentru partea lor de muncă şi de aport în luminarea celor desbătute, a închis conferinţa, vestind că adunarea generală se va ţine la Simeria, la 17 | X | 933.

— *Docimologia.* Intr'un articol publicat în revista *„Viaţa Românească"*, această veche şi mare publicaţie românească, care îmbrăţişează atâtea domenii, cu deplină competenţă, d-l *C. Georgiade* se ocupă de năzuinţele mari ce se depun în alte ţări şi la noi pentru raţionalizarea examenelor şcolare, pentruca aceste examene să nu ne eludeze ci să ne dea icoana fidelă a capacităţii spirituale a examinaţilor. Această disciplină e cunoscută sub numele arătat mai sus şi a luat naştere din însăşi principiile noi din care se inspiră şcoala în aceste zile de reformă şi înnoire a procedeurilor şi a scopului şcoalei.

— ***In comitetul regional Cluj,*** asociaţia noastră judeţeană a reuşit să dea un membru în comitetul de conducere, care á fost ales în persoana distinsului coleg dela Lupeni, *Ion Ciora.*

Discursul d-lui Chiriţescu-Iaşi. La congresul general dela Cluj s'a distins printr'un magistral discurs colegul Chiriţescu dela Iaşi. Acest discurs conform hotărîrii unanime a congresului va fi tipărit şi trimis fiecărui coleg înv. din ţară, de către asociaţia generală.

— ***Drept chitanţă.*** Toţi colegii din plasa Petroşeni, la data de 5 Sept. a. c., au achitat o cotizaţie de 50 lei faţă de asociaţie pe anul în curs. Această notiţă serveşte drept chitanţă fiecărui coleg care a fost trecut în statul de plată pe Aug. 1933,

— ***Apel către toţi d-nii Invăţători buni ortodocşi din judeţ.*** Organizaţia Societ. Creştină a bunilor ortodocşi intelectuali, „Frăţia ortodoxă", de sub conducerea distinsului profesor universitar, d-l Sextil Puşcariu, conştientă de afinitatea năzuinţelor sale cu ale maturului corp învăţătoresc, invită pe calea aceasta cu insistenţă pe toţi d-nii învăţători, buni ortodocşi să dea concursul constituirii secţiei locale judeţene a F. O. R., participând în număr cât de mare la serbarea de înaugurare şi alegerea Comitetului de conducere ce se va ţine în biserica ortodoxă română din Deva, la 1 Octomvrie a. c.

Comitetul de iniţiativă

— **Educaţia copilului în familie.** *Cu acest număr începem publicarea unei serii de articole ale marelui învăţător şi scriitor,* Angelo Patri, *articole anunţate încă din anul trecut. Intâiul capitolaş,* «Mirarea copiilor» *a mai fost publicat şi anul trecut în revista noastră, dacă-l mai reproducem încăodată, facem aceasta numai de dragul unităţii şi pentru acea, îl punem în fruntea celorlalte articole atât de simple dar atât de drăguţe şi atât de valoroase cari, constitue una dintre cele mai recreatoare lecturi pentru educatori, părinţi şi învăţători.*

Licenţiaţii în învăţământul primar. De o vreme încoace, paralel cu creşterea şomajului intelectual, o seamă de licenţiaţi au început a da busna în învăţământul primar pe nişte uşiţe, cari li-s'au deschis pe baza unor ordonanţe. Majoritatea asociaţiilor judeţene ale colegilor din ţară s'au pronunţat, categoric şi hotărît, împotriva acestui fapt, motivând că este ilegală şi că măsura izbeşte crunt pe cei peste 8000 învăţători şomeri. De această părere este şi comitetul asociaţiei generale. Revista generală a înv. şi cercurile apropiate ministerului susţin, sus şi tare, contrarul, motivâd că dacă înv. li este deschis drumul din înv. primar în cel secundar, de ce nu s'ar deschide şi celor din înv. sec. să treacă în cel primar şi că licenţiaţii trecând *„cu intenţii serioase în înv. primar, îi vor spori prestigiul“ !*

Cei care susţin părerea din urmă uită că tocmai intenţia serioasă lipseşte acestora, că aceştia numai siliţi de împrejurări socotesc înv. primar ca un loc de refugiu pentru zile grele, iar nici decum nu se gândesc a rămânea aci. Teoria cu *libertate de circulaţie* dintr'un învăţământ în altul e frumoasă, dar în realitate, nu se aplică aşa de uşor, însă argumentul cel mai de seamă este că licenţiaţii, nu sunt pregătiţi suficient pentru a preda în învăţământul primar şi apoi legea opreşte acest lucru. Dar învăţătorii prin asoc. lor nu cer numai decât oprirea celor ce vor să intre, ci întâietate de drepturi şi plasare celor pregătiţi direct pentru înv. primar!

— ***Catedra*** este singura revistă specială pentru serbări şcolare şi cercuri culturale, se prezintă în condiţiuni superioare şi poate figura cu cinste în bibliotecile şcolare şi pe masa fiecărui învăţător, fiindu-le de mare ajutor în opera de culturalizare a satelor. O recomandăm cu încredere şi cu plăcere Redacţia ***Catedrei*** este la Galaţi, str. Cuza Vodă No. 45.

— *O mare şi folositore instituţie învaţătorească în jud. nostru.* In numărul viitor al revistei noastre se va publica regulamentul fondului de ajutoare al învăţătorimei hunedorene, aprobat şi votat de adunarea generală ţinută la Simeria, spre luare la cunoştinţă. Se notifică membrilor că acest fond a luat fiinţă cu data aprobării, plata eventualelor ajutoare însă, se va efeptui numai după primirea salarului pe luna Oct. a. c., din care se va face primele încasări la acest fond.

Adăugăm spre informare că judeţele limitrofe au cerut copia regulamentului susamintit spre a se asocia şi ei şi a da fiinţă unor astfel de fonduri pe care şi ei le socotesc necesare şi oportune în timpurile acestea de grea criză.

— ***Sabin Jula*** pentru a doua oară şi cu unanimitate a fost ales preşedinte al asociaţiei învăţătorilor din judeţul Hunedoara şi această realegere este semnificativă. Se vede clar, cum şi în aceste vremuri, de grabă, nervozitate, nătângie se caută totuşi cu asiduitate şi tenacitate de cei aşezaţi şi cu simţul răspunderii pe umeri, ca să se dea încrederea oamenilor serioşi, cu mult discernământ, cu sânge rece şi bine cumpănitori în aceste timpuri când valuri de ieftină şi spurcată demagogie se revarsă şi înspre câmpiile aride şi sărăcăcioase ale meterezelor dăscăleşti.

Este un omagiu suprem şi binemeritat omului, care a pus în picioare asoc. noastră acum 3 ani, care este tipul modestiei şi al prudenţei dăscăleşti întrupate. Ii urăm succese şi menţinerea şi pe mai departe a aceluiaş simţ de dreptate şi echitate ca şi în trecut.

— ***Dela „Liga Internaţională pentru educaţia nouă“.*** Liga de mai sus, în fruntea căreia se găseşte marele pedagog şi sociolog Ad. Ferrière şi-a ţinut ultimul congres, la Nissa, între 28 Iulie şi 12 August a. c. Intre mulţimea de pedagogi şi delegaţi ai ţărilor de pe întreg globul, secţia din ţara noastră a fost reprezentată prin preşedintele ei d-l, Vl. Ghidionescu, care a făcut şi câteva comunicări. Domniasa, la congresul dela Chişinău a pus în curent pe învăţătorii dela noi cu lucrările Ligii amintite, iar la Liceul de aplicaţie de pe lângă Universitate va introduce multe din ideile noui răspândite de ligă. In câteva şcoale primare din Cluj va încerca să întroducă reforma scris-cetitului în clasa întâi primară. Se vor experimenta astfel şi la noi, unele metode mai psihologice.

Cărţi apărute şi „Program de lucru pentru acţiunea culturală“ „Catalogul bibliotecii populare“ editate de direcţia Educaţiei poporului şi având cuvântul introductiv de d-l ministru al Instr. Dim. Gusti. La cerere, se trimit gratuit şcoalelor şi societăţilor culturale, iar în comerţ preţul lor e de câte 20 lei. Pentru colegii înv. sunt de mare folos!

— ***Serbarea dela Simeria.*** In legătură cu adunarea generală a asoc. la Simeria, colegii de acolo au aranjat o serbare culturală urmată de dans. S'a reprezentat admirabila piesă: *Omul cu mârţoaga*, în care alături de colegii noştri, a căror merite le-am arătat altădată, am avut plăcerea să-l vedem pe d-l inginer dela C. F, R. *Popa Tudor*, în unul dintre rolurile de frunte, achitându-se cu destoinicie şi pricepere de rol. Susnumitul domn este o simpatică figură, ce se remarcă tot mai mult prin acţiuni culturale şi prin sprijinul dat colegilor noştri învăţători, cu cari deseori l-am văzut cot la cot, în acţiunile culturale şi artistice.

Corul condus de d-l S. Jula, la nivel ca întotdeauna. După reprezentaţie s'a desfăşurat o petrecere colegială dintre cele mai cordiale. Aranjarea datorită d-nei şi d-lui I. Morţun şi altor colegi din Simeria.

— ***Dela Asociaţia generală a învăţătorilor.*** Luându-se nedreapta măsură de a se opri insp. speciale pentru înaintare (gr I şi II), preşed. Asoc. gen., d-l Ţoni, a făcut energice demersuri la minister penrru ridicarea susnumitei măsuri. Secretariatul gen. al ministerului a dat asigurări de revenire asupra ordinului amintit.

*

Asociaţia a mai intervenit la finanţe să nu mai întârzie cu eliberarea bonurilor de impozite pentru restanţele din 1931, ci să se dea cu *precădere* învăţătorilor cari au fost mai nedreptăţiţi. In urma acestei intervenţii s'au şi eliberat pentru 5 judeţe cari au fost cu actele în regulă.

*

Comitetul central al Asoc., convocat pe ziua de 5 Noembrie, în Bucureşti, va discuta chestiunile ce privesc mersul şi organizarea asociaţiei, se va stabili atitudinea de luat şi acţiunea de desfăşurat în vederea bugetului viitor, se vor hotărî măsurile pentru strângerea fondurilor necesare ridicării „Casei

Invăţătorilor" în Bucureşti şi se vor cerceta condiţiunile în cari s'ar putea înfiinţa „*Contenciosul Asociaţiei*".

Din partea noastră rugăm comitetul central ca, între primele obiective de luptă, să pună şi plata (mai bine zis *neplata*) gradaţiilor şi avansărilor cari constitue azi cea mai mare durere a noastră. Acesta-i obiectivul de frunte al luptei noastre din anul de faţă.

— ***Graiul cifrelor*** este conferinţa pe care d-l insp. gen. Petre R. Petrescu, a ţinut-o învăţătorilor din jud. Hunedoara adunaţi la Deva, în ziua de 2 Sept. a. c., care a fost ascultată cu un foarte viu interes de asistenţă şi a produs o impresie profundă în toţi cei de faţă.

In primul rând, distinsul conferenţiar a arătat rostul cel mare şt importanţa netăgăduită a întâiului anuar al învăţământului primar, care este o operă monumentală şi care va fi spre marele folos al întregului corp didactic.

A expus apoi graficele pregătite de d-sa privitor la *învăţământul sezonier* din care s'a putut vedea cari sunt lunile în care frequenţa este mai bună şi cari acele în cari frequenţa este foarte slabă. Impresionante au fost graficele cari marcau numărul mare al celor neînscrişi şi a celor ce nu urmează regulat cursurile. Felul cum au fost expuse şi explicate de vorbitor au avut darul să dea un tablou viu, din care ieşau în relief şi părţile bune, luminate, dar şi cele rele şi întunecate, iar sugestiile desprinse au arătat clar învăţătorilor prezenţi, care este marea datorie şi greaua sarcină a lor din viitor, pentruca înv. să înregistreze progrese reale.

Ascultând această frumoasă conferinţă, mi s'a născut un gând, pe care-l împărtăşesc şi altora. Ce minunat ar fi dacă Onor. Ministerul Instr. ar pune pe toţi domnii inspectori generali ca să ţie astfel de conferinţe în toate centrele şi oraşele ţării, nu numai învăţătorilor ci şi marelui public, care văzând astfel ranele mari ale învăţământului, ar da o mână de ajutor pentru lecuirea lor.

— **Să fie adevărat?** Ziarul Dimineaţa comunică o dispoziţie a Ministerului Instrucţiunii conform căreia învăţătorii sunt avizaţi că, după noua lege în vigoare, nu vor mai fi înaintaţi la gr. I şi II deci să nu mai ceară nimeni inspecţii speciale.

Nu ştiu dacă e la mijloc vreo greşeală, dacă însă, aşa stau lucrurile atunci ele sunt de natură a încreţi frunţile multor colegi. Acum, numai, aplicându-i unele idioţii, se vede ce lovituri s'au dat corpului didactic prin schimbarea art. de lege privitoare la înaintări făcută de d-l N. Iorga.

— **N. D. MILOȘESCU**. *Incepând cu acest număr, revista noastră se tipăreşte în atelierele tipografiei* **N. D. Miloşescu**, *din Tg.-Jiu, o instituţie românească, veche şi cu frumos renume, având şi un personal distins.*

— *„Satul şi Şcoala“*, eminenta revistă clujeană, este, azi, aproape unica revistă pur pedagogică mai mare nu numai din Ardeal ci din întreaga ţară. Conducătorii ei îşi dau silinţa să o facă tot mai bună şi mai utilă membrilor corpului didactic primar, deaceea lângă rubricile şi colaborările valoroase din anii trecuţi, anul acesta se vor mai adăuga şi alte colaborări a unor condee de renume.

Primul număr din anul acesta va apare pe la 15 l. c. Indemnăm pe colegii din acest judeţ să ceară numere de probă şi întrucât vor găsi-o folositoare lor şi şcoalei să o aboneze.

— **D-l Andreiu** creiază la Dobrovăţ (Moldova) o şcoală cu curs supraprimar şi cu caracter practic, cu atelier de ferărie, tâmplărie şi frângherie.

Se dă şcoalei şi o fermă a Camerei Agricole. Ideia i-a fost sulevată subsecretarului de faptul că a găsit la şcoala de acolo învăţători buni, harnici şi foarte pricepuţi.

— ***Deces***. Colegul nostru Victor Pătrăşcoiu, din comuna Chitid, acest judeţ, a avut nemărginita durere să piardă pe scumpa sa soţie Margareta Pătrăşcoiu, încetată din viaţă la 13 Sept. 1933, rămânând astfel cu 2 copii mici orfani de mamă. Mângăem pe colegul îndurerat şi-i dorim puterea sprea a putea suporta crunta lovitură sufletească.

— ***Reînoim concursul pentru un premiu de 1000 lei pentru cea mai bună monografie a unei şcoale din jud. Hunedoara*** Redacţia şi administraţia revistei noastre în conţelegere cu d-l preşedinte al Asociaţiei judeţene fixează un premiu de 1000 lei, din economiile realizate din anul trecut, pentru cea mai bună ***monografie a unei şcoale primare depe teritoriul judeţului nostru***. La acest concurs pot participa numai învăţătorii cari funcţionează în acest judeţ şi cari sunt membri ai asociaţiei. Manuscrisele se vor trimite redacţiei în 2 exemplare, bătute la maşină numai pe o faţă a hârtiei, purtând un motto, iar semnătura se va băga într'un plic închis, sigilat, care va purta pe dinafară motto depe manuscris. Data până la care se pot trimite manuscrisele se fixează la ***15 Iunie 1934***. Comisia însărcinată cu decernarea premiului se va alcătui dintr'un delegat al comitetului de redacţie, un delegat al comitetului asociaţiei judeţene, cari vor lucra sub conducerea inspectorului general. Lucrarea cea mai bună va lua premiul I iar alte două vor fi trecute cu laudă şi menţiuni.

— ***Poşta red.*** *Articolul „Vocaţia“ de R. S. B. din lipsă de spaţiu a rămas să se publice în numărul viitor.*

DELA ADMINISTRAȚIE

Domnii colegi din circumscripţiile de plată mai jos însemnate şi-au achitat abonamentul la revista „Plaiuri Hunedorene“ pe anul şcolar 1932—1933.

Prin D-l *V. Lucaciu*, înv. Petroşani am primit 1450 (Una mie patru sute cinci zeci) lei pentru 29 înv. (a 50 lei) din circumscripţia de plată No. XIV Petrila. Mai restează revistei cu 50 lei d-şoara E Herczeg. Rugăm pe d-l director Fotescu a încasa această sumă.

Prin D-l *Ioan Popovici* înv. dir. Deva am primit 1600 (Una mie şase sute) lei pentru 16 înv. (a 100 lei) din circumscripţia de plată Deva.

Prin D-l *Nicu Sava* înv. dir. Ilia am primit 1419 (Una mie patru sute nouăsprezece) lei pentru 29 în. (a 50 lei) din circumscripţia de plată No. VIII Ilia.

Prin D-l *Sabin Jula* înv. dir. Simeria am primit 1600 (Una mie şase sute) lei pentru 32 înv. (a 50 lei) din circumscripţia de plată No. I Simeria. Mai restează revistei, cu câte 50 lei colegii Anos Adam şi Ioana Boşcăneanu. Rugăm pe d-l dir. Jula a încasa aceste sume.

Prin D-l *Vasile Şerban* înv. dir. Dobra am primit 1050 (Una mie cinci zeci) lei dela 21 înv. (a 50 lei) din circumscripţia de plată No. IX Dobra.

Prin D-l *Simion Băloşiu* înv. dir. Brad am primit 194 (Una sută nouă zeci şi patru) lei pentru învăţătorii Nic. Maier 100 lei şi dela I. Mihoc şi Mina Gugleş rata a II-a de 50 lei de persoană.

Prin D-l *G. Paşca* în dir. Lupeni am primit 2850 (Două mii opt sute cinci zeci) lei pentru 57 înv. (a 50 lei) din circumscripţia de plată No. XV Lupeni. Mai restează cu 50 lei Aurora Hazu înv. în Vulcan. Rugăm pe D-l Paşca a încasa şi această sumă.

Prin D-l *Isac Păunescu* înv. dir. Soimuş am primit 2050 (Două mii cinci zeci) lei pentru 39 înv. (a 50 lei) şi pentru 1 înv. (a 100 lei) din circumscripţia de plată No. II Şoimuş. D-l Ioan Jugărean înv. Barpotoc este în restanţă cu 100 lei. Rugăm pe d-l Păunescu a încasa această sumă.

Au mai achitat câte 100 lei d-nii Milaciu şi Precum colegi din alte judeţe.

Adresa destinatarului:

D-lui Nicolae Bembea subrev. înv. școl.

Com. Sibiel

Jud. ~~Hunedoara~~ Sibiu. p. Saliște

— TARGU-JIU —

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE «NICU D. MILOȘESCU»

— 1933 —